

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Δεκεμβρίου 2003

σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων που έχει θέσει σε εφαρμογή η Ιταλία για τις θεομηνίες

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2003) 4328]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2004/307/EK)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο ⁽¹⁾ και αφού έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

Ι. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Με επιστολή της από 22 Φεβρουαρίου 1993, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 26 Φεβρουαρίου 1993, η μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποίησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης, ένα σχέδιο μέτρων για τη χορήγηση ενισχύσεων στην περιφέρεια της Σικελίας υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που επλήγησαν από θεομηνίες και για την τροποποίηση των ισχυόντων καθεστώτων ενίσχυσης στον γεωργικό τομέα. Το εν λόγω σχέδιο καταχωρίστηκε ως κρατική ενίσχυση υπ' αριθ. Ν 126/93.
- (2) Με επιστολή της από 17 Μαρτίου 1993, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες. Μη λαμβάνοντας απάντηση από τις ιταλικές αρχές, η Επιτροπή, με επιστολή της από 15 Ιουνίου 1993, ζήτησε να της διαβιβασθούν οι ζητηθείσες πληροφορίες εντός 15 ημερών από την ημερομηνία της επιστολής. Η Επιτροπή απέστειλε μια ακόμη επιστολή υπενθύμισης στις 20 Αυγούστου 1993.
- (3) Ανταποκρινόμενες στις ανωτέρω υπενθυμίσεις, οι ιταλικές αρχές απέστειλαν μία ελλιπή απάντηση με επιστολή τους στις 16 Σεπτεμβρίου 1993, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 1993. Με επιστολή της στις 14 Οκτωβρίου 1993, η Επιτροπή κάλεσε τις ιταλικές αρχές να απαντήσουν αναλυτικά στα ερωτήματα που τους είχε απευθύνει στην επιστολή της της 17ης Μαρτίου 1993.
- (4) Οι ιταλικές αρχές απάντησαν στις 14 Φεβρουαρίου 1994 και η επιστολή τους πρωτοκολλήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 1994.
- (5) Από το περιεχόμενο της προαναφερθείσας επιστολής προκύπτει ότι το σχέδιο μέτρων για τη χορήγηση ενισχύσεων που κοινοποίησαν οι ιταλικές αρχές στις 22 Φεβρουαρίου 1993 είχε στο μεταξύ εγκριθεί υπό τη μορφή περιφερειακού νόμου στις 12 Ιανουαρίου 1993 ⁽²⁾ (στο εξής, περιφερειακός νόμος αριθ. 6/93) και ότι ο εν λόγω νόμος περιείχε νέα μέτρα που δεν περιλαμβάνονταν στα στοιχεία που διαβιβάσθηκαν στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Συνεπώς, η Επιτροπή αποφάσισε να καταχωρίσει τις σχετικές ενισχύσεις ως μη κοινοποιηθείσες με αριθμό NN 31/94.

⁽¹⁾ ΕΕ C 295 της 10.11.1995, σ. 5.

⁽²⁾ «Κανόνες για τη χορήγηση προς γεωργικές εκμεταλλεύσεις που έχουν πληγεί από ακραία καιρικά φαινόμενα των ενισχύσεων που προβλέπει ο νόμος αριθ. 31 της 30ής Ιανουαρίου 1991. Αναχρηματοδότηση βάσει του περιφερειακού νόμου αριθ. 13 της 25ης Μαρτίου 1986 καθώς και προκαταβολές επί των κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το Π.Δ. αριθ. 524 της 21ης Δεκεμβρίου 1987, κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 857/84», Επίσημη Εφημερίδα της περιφέρειας της Σικελίας, 16.1.1993.

- (6) Με τηλετυπία στις 30 Μαρτίου 1994, η Επιτροπή ζήτησε από τις ιταλικές αρχές να της διαβιβάσουν το τελικό κείμενο του περιφερειακού νόμου αριθ. 6/93 και να παράσχουν συμπληρωματικές πληροφορίες.
- (7) Η Επιτροπή, μην έχοντας λάβει απάντηση στην προαναφερθείσα επιστολή, ζήτησε από τις σικελικές αρχές με επιστολή της στις 21 Ιουνίου 1994 να της παράσχουν τις ζητηθείσες πληροφορίες.
- (8) Οι ιταλικές αρχές απάντησαν στην υπενθύμιση της Επιτροπής με επιστολές στις 14 Ιουλίου 1994 και στις 14 Σεπτεμβρίου 1994, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 1994.
- (9) Με επιστολή της στις 2 Μαρτίου 1995, η Επιτροπή πληροφόρησε την Ιταλία ότι δεν είχε αντιρρήσεις ως προς τα μέτρα ενίσχυσης που προβλέπονταν στα άρθρα 5 και 7 του περιφερειακού νόμου αριθ. 6/93, καθώς αυτές δεν συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Επίσης, η Επιτροπή δεν προέβαλε αντιρρήσεις όσον αφορά την αναχρηματοδότηση των ενισχύσεων που προβλέπεται από το άρθρο 9 και το άρθρο 15 παράγραφοι 3 και επόμενες, του περιφερειακού νόμου (Σικελία) υπ' αριθ. 13/86 ⁽³⁾. Ωστόσο, στην ίδια επιστολή, η Επιτροπή αναφέρει επίσης ότι επιφυλάσσεται να εξετάσει τις ενισχύσεις βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης επ' ευκαιρία της έγκρισης των γενικών κριτηρίων για την αξιολόγηση των ενισχύσεων που χορηγούνται υπό μορφή βραχυπρόθεσμων επιδοτούμενων δανείων.
- (10) Με την ίδια επιστολή, η Επιτροπή ενημέρωσε επίσης την Ιταλία για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης για τα άρθρα 1 και 6 του περιφερειακού νόμου αριθ. 6/93 και την εθνική ιταλική νομοθεσία σχετικά με την οικονομική υποστήριξη του γεωργικού κλάδου σε περιπτώσεις θεομηνιών.
- (11) Η Επιτροπή αιτιολόγησε την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης όχι μόνον όσον αφορά τα άρθρα 1 και 6 του νόμου αριθ. 6/93 αλλά και για το σύνολο της ιταλικής εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τις θεομηνίες, επισημαίνοντας ότι θα ήταν πρακτικά αδύνατο να εκτιμηθεί η συμβατότητα με την αντίστοιχη κοινοτική νομοθεσία των άρθρων 1 και 6 του νόμου αριθ. 6/93 περί της χορήγησης ενισχύσεων υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που έχουν πληγεί από θεομηνίες χωρίς να ληφθεί υπόψη η σχετική εθνική νομοθεσία στο σύνολό της, δεδομένου ότι ο εν λόγω νόμος βριθεί αναφορών σε αυτή και καθώς δεν μπορεί να αποκλεισθεί η σωρευτικότητα με τις υπό εξέταση ενισχύσεις ⁽⁴⁾.
- (12) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η εξέταση του περιφερειακού νόμου 6/93 και η αξιολόγηση της εθνικής νομοθεσίας περί των θεομηνιών, η Επιτροπή, στο πλαίσιο της κίνησης της σχετικής διαδικασίας, κάλεσε τις ιταλικές αρχές να της διαβιβάσουν τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία δεν είχαν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή όπως προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης:
- όλα τα νομικά κείμενα που είχαν εγκριθεί ως εκείνη τη στιγμή και αφορούσαν, τροποποιούσαν ή εφάρμοζαν τον εθνικό νόμο αριθ. 590 της 15ης Οκτωβρίου 1981, με τίτλο «Νέοι κανόνες για το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης», που ήταν ο εθνικός νόμος-πλαίσιο σχετικά με τις θεομηνίες στον οποίο βασίσθηκε ο νόμος 6/93 και σε συνδυασμό με τον οποίο έπρεπε να αξιολογηθεί,
 - όλα τα νομικά κείμενα που είχαν εγκριθεί ως εκείνη τη στιγμή και αφορούσαν, τροποποιούσαν ή εφάρμοζαν το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 367 της 6ης Δεκεμβρίου 1990, το οποίο μετατράπηκε στο νόμο αριθ. 31 της 30ής Ιανουαρίου 1991 με τίτλο «Έκτακτα μέτρα υπέρ των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων που υπέστησαν ζημιές λόγω της υπερβολικής ξηρασίας κατά το καλλιεργητικό έτος 1989-1990» ⁽⁵⁾, σχετικά με το οποίο τα άρθρα 1 και 6 του νόμου αριθ. 6/93 θεσπίζουν παρεκκλίσεις και ειδικές ενισχύσεις,

⁽³⁾ Βλέπε υποσημείωση 2.

⁽⁴⁾ Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή δήλωσε ότι παρόλο που υπό μία έννοια ήταν εφικτή η «απομόνωση» της αξιολόγησης των άρθρων 1 και 6 του νόμου αριθ. 6/93 από αυτή της εθνικής νομοθεσίας στην οποία βασίζεται ο εν λόγω νόμος, στην πράξη δεν ήταν δυνατό να αγνοηθούν οι δεσμοί μεταξύ του περιφερειακού νόμου και της εθνικής νομοθεσίας περί των θεομηνιών στις οποίες ο εν λόγω νόμος έκανε συχνές αναφορές και της οποίας συνιστούσε τόσο αναχρηματοδότηση όσο και τροποποίηση. Πράγματι, τα δύο εθνικά κείμενα προβλέπουν επιπλέον μέτρα ενίσχυσης, τα οποία, βάσει των τότε διαθέσιμων πληροφοριών, ήταν πιθανό να δρουν σωρευτικά με τα αντίστοιχα περιφερειακά· δεύτερον, οι όροι που έπρεπε να πληρούνται για τη χορήγηση των ενισχύσεων που προβλέπονταν από τον περιφερειακό νόμο ετίθεντο από την εθνική νομοθεσία. Ελλείψει στοιχείων σχετικά με τις ανωτέρω πτυχές του θέματος, η Επιτροπή κατέληξε συνεπώς στο συμπέρασμα ότι οι πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της δεν της επέτρεπαν να αποφανθεί περί της συμβατότητας των περιφερειακών μέτρων ενίσχυσης με τα κοινοτικά κριτήρια για τις αποζημιώσεις προς τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις για ζημιές που οφείλονται σε θεομηνίες.

⁽⁵⁾ Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 367 της 6ης Δεκεμβρίου 1990 (Επίσημη Εφημερίδα — γενική σειρά — αριθ. 285 της 6ης Δεκεμβρίου 1990), το οποίο μετατράπηκε στο νόμο αριθ. 31 της 30ής Ιανουαρίου 1991, (στην ίδια Επίσημη Εφημερίδα, σελίδα 3) με τίτλο «Έκτακτα μέτρα υπέρ των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων που υπέστησαν ζημιές λόγω της υπερβολικής ξηρασίας κατά το καλλιεργητικό έτος 1989-1990».

- το κείμενο του νόμου αριθ. 185 της 14ης Φεβρουαρίου 1992 με τίτλο «Νέο καθεστώς του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης», που αποτελεί τον ισχύοντα εθνικό νόμο-πλαίσιο στον τομέα των θεομηνιών· τα κείμενα όλων των νομοθετικών πράξεων για την τροποποίηση, την ενσωμάτωση και την εφαρμογή του εν λόγω νόμου,
 - το κείμενο του εθνικού νόμου αριθ. 198 της 13ης Μαΐου 1985 ⁽⁶⁾, για τον οποίο θεσπίσθηκαν παρεκκλίσεις και ενισχύσεις με τα άρθρα 1 και 6 του νόμου 6/93· τα κείμενα όλων των νομοθετικών πράξεων για την τροποποίηση, την ενσωμάτωση και την εφαρμογή του εν λόγω νόμου,
 - όσον αφορά τις προαναφερθείσες νομοθετικές πράξεις, όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής των μέτρων που αυτές προβλέπουν, των κριτηρίων χορήγησης των ενισχύσεων και των σχετικών αρμοδιοτήτων του κράτους, των περιφερειών και των αυτόνομων επαρχιών.
- (13) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ⁽⁷⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.
- (14) Με την επιστολή τους στις 12 Απριλίου 1995 οι εθνικές ιταλικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την κίνηση της διαδικασίας για τις εθνικές διατάξεις στον τομέα των θεομηνιών καθώς και τα κείμενα όλων των εθνικών νόμων, όπως τους είχε ζητηθεί με την κίνηση της διαδικασίας. Οι εθνικές ιταλικές αρχές κάλεσαν τις περιφερειακές σκελικές αρχές να αποστείλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τον περιφερειακό νόμο αριθ. 6/93. Η Επιτροπή δεν έλαβε καμία απάντηση εκ μέρους των περιφερειακών αρχών.
- (15) Με την επιστολή της στις 19 Απριλίου 2000 η Επιτροπή ζήτησε από τις ιταλικές αρχές συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την εθνική νομοθεσία στον τομέα των θεομηνιών και με τον περιφερειακό νόμο αριθ. 6/93. Όσον αφορά τον εν λόγω νόμο, στην προαναφερθείσα επιστολή η Επιτροπή επανέλαβε μέρος των ερωτημάτων που είχε ήδη διατυπώσει σε προηγούμενες αιτήσεις παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών προς τις ιταλικές αρχές, στις οποίες οι εν λόγω αρχές δεν είχαν απαντήσει. Με την ίδια επιστολή ⁽⁸⁾ η Επιτροπή επέστησε την προσοχή των ιταλικών αρχών στην ανάγκη διατύπωσης σαφών απαντήσεων στις τεθείσες ερωτήσεις, προειδοποιώντας ότι, ελλείψει απαντήσεων, η Επιτροπή θα ήταν αναγκασμένη να αποφανθεί βασιζόμενη μόνον στα έως τότε διαθέσιμα στοιχεία.
- (16) Με επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 οι ιταλικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που είχε ζητήσει στις 19 Απριλίου του 2000 σχετικά με την εθνική νομοθεσία στον τομέα των θεομηνιών. Όσον αφορά τον περιφερειακό νόμο αριθ. 6/93 οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν ότι οι περιφερειακές σκελικές αρχές όφειλαν να διαβιβάσουν τις απαραίτητες διευκρινίσεις· η Επιτροπή ωστόσο δεν έχει λάβει καμία απάντηση εκ μέρους τους.
- (17) Με την επιστολή τους στις 29 Ιανουαρίου 2001, οι ιταλικές αρχές απέστειλαν επίσης άλλα δύο κείμενα σχετικά με τον νόμο 185/92: το υπουργικό διάταγμα αριθ. 100460 της 18ης Μαρτίου 1993 σχετικά με τα μέτρα εφαρμογής του άρθρου 6 του νόμου αριθ. 185/92 και το προεδρικό διάταγμα αριθ. 324 της 17ης Μαΐου 1996. Στην ίδια επιστολή οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν ότι το υπουργικό διάταγμα αριθ. 100460 της 18ης Μαρτίου 1993 δεν εφαρμόσθηκε ποτέ στην πράξη.
- (18) Στις 13 Νοεμβρίου 2002 οι υπηρεσίες της Επιτροπής αποφάσισαν να χωρίσουν τον υπό εξέταση φάκελο σε τρία μέρη: την κρατική ενίσχυση C 12/A/95 σχετικά με όλες τις ενισχύσεις για την αντιμετώπιση των ζημιών λόγω θεομηνιών που χορήγησε η Ιταλία βάσει του νόμου αριθ. 185 της 14ης Φεβρουαρίου 1992, έως την 31η Δεκεμβρίου 1999· την κρατική ενίσχυση C 12/B/95 σχετικά με όλες τις ενισχύσεις που χορήγησαν οι ιταλικές αρχές βάσει του νόμου αριθ. 185 της 14ης Φεβρουαρίου 1992 από την 1η Ιανουαρίου 2000· την κρατική ενίσχυση C 12/C/95 σχετικά με τα άρθρα 1 και 6 του περιφερειακού νόμου αριθ. 6 της 12ης Ιανουαρίου 1993, και τις λοιπές αναφερόμενες εθνικές νομοθετικές πράξεις.

⁽⁶⁾ Ενισχύσεις για ζημιές που προκλήθηκαν από τις θεομηνίες και τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες από τον Δεκέμβριο του 1984 έως τον Ιανουάριο του 1985. Νέες διατάξεις για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις γεωργικές ενισχύσεις που προβλέπονται από τον νόμο αριθ. 590 της 15ης Οκτωβρίου 1981. Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 118 της 21ης Μαΐου 1985.

⁽⁷⁾ ΕΕ C 295 της 10.11.1995.

⁽⁸⁾ Επιστολή της Επιτροπής VI/10837 της 19ης Απριλίου 2000.

- (19) Με την επιστολή της στις 10 Ιουλίου 2003, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ιταλία την απόφασή της C(2003) 2048 τελικό της 9ης Ιουλίου 2003 σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 12/A/95, η οποία αφορούσε τις ενισχύσεις που χορήγησε η Ιταλία για την αντιμετώπιση των ζημιών λόγω θεομηνιών βάσει του νόμου αριθ. 185 της 14ης Φεβρουαρίου 1992, έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999.
- (20) Στην επιστολή τους στις 7 Αυγούστου 2003, οι ιταλικές αρχές επεσήμαναν ότι εφόσον η ασάφεια του σημείου 11.5 στην ιταλική μετάφραση των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας⁽⁹⁾ (στο εξής «κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές») ήταν παραπλανητική για τους δικαιούχους, το περιεχόμενο της αιτιολογικής σκέψης 129 της απόφασης για την κρατική ενίσχυση C 12/A/95, σχετικά με την αδυναμία ανάκτησης των μη συμβατών ενισχύσεων για τη γεωργική ασφάλιση, μπορεί να εφαρμοσθεί και στην περίπτωση των ενισχύσεων που προβλέπονται από το καθεστώς ενισχύσεων C 12/B/95.
- (21) Με την επιστολή τους στις 23 Σεπτεμβρίου 2003 οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν ένα σχέδιο νόμου που είχε ως στόχο την κατάργηση του νόμου 185/1992 και την αντικατάστασή του με έναν νέο νόμο σύμφωνο προς το σημείο 11 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών (ενίσχυση αριθ. N 449/2003).
- (22) Με την επιστολή τους στις 21 Νοεμβρίου 2003, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2003 (συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών στοιχείων που κοινοποιήθηκαν με την τηλεομοιοτυπία της 25ης Νοεμβρίου 2003), οι ιταλικές αρχές παρέσχον επιπλέον πληροφορίες και διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή του νόμου 185/1992 από την 1η Ιανουαρίου 2000 και μετά.
- (23) Η παρούσα απόφαση αφορά αποκλειστικά τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την Ιταλία βάσει του νόμου αριθ. 185 της 14ης Φεβρουαρίου 1992, μετά την 1η Ιανουαρίου 2000, ήτοι τις ενισχύσεις που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης C 12/B/95. Οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την Ιταλία βάσει του νόμου 185/1992 πριν από την 1η Ιανουαρίου 2000 καθώς και οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν βάσει των άρθρων 1 και 6 του περιφερειακού νόμου αριθ. 6 της 12ης Ιανουαρίου 1993 και των λοιπών αναφερόμενων νόμων εξετάζονται στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων C 12/A/95 και C 12/C/95 και αποτελούν αντικείμενο χωριστών αποφάσεων.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Περιεχόμενο του νόμου αριθ. 185/1992

- (24) Ο νόμος αριθ. 185 της 14ης Φεβρουαρίου 1992 είναι ο εθνικός νόμος-πλαίσιο στον τομέα των θεομηνιών. Ο νόμος αυτός, που βρίσκεται ακόμη σε ισχύ, προβλέπει ένα οργανικό σύνολο παρεμβάσεων για την αποζημίωση ζημιών της γεωργικής παραγωγής ή των μέσων παραγωγής λόγω θεομηνιών, δυσμενών καιρικών συνθηκών ή επιζωστιών.
- (25) Οι πόροι που προορίζονται για την αποζημίωση των γεωργών σε περίπτωση ζημιών όπως οι προαναφερθείσες προέρχονται από το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης, το οποίο χορηγεί σε κάθε περιφέρεια το απαιτούμενο ποσό. Το Ταμείο, το οποίο λειτουργεί από το 1970, συνιστά έναν αυτόματο μηχανισμό για άμεσες παρεμβάσεις ενεργητικής ή παθητικής προστασίας στον αγροτικό τομέα χωρίς να απαιτείται κάθε φορά η ψήφιση ειδικών νόμων έγκρισης δαπανών.
- (26) Ο νόμος, ο οποίος περιέχει δώδεκα άρθρα, προβλέπει τέσσερα βασικά είδη παρεμβάσεων:
1. ενισχύσεις για την αποζημίωση των γεωργών σε περίπτωση ζημιών που οφείλονται σε θεομηνίες και δυσμενείς καιρικές συνθήκες·
 2. ενισχύσεις για την καταπολέμηση των επιζωστιών·
 3. ενισχύσεις για τη στήριξη πρωτοβουλιών ενεργητικής προστασίας από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες·
 4. ενισχύσεις για την πληρωμή ασφαλιστρών (πρωτοβουλίες παθητικής προστασίας).

⁽⁹⁾ EE C 28 της 1.2.2000, σ. 2 (τροποποίηση στην EE C 232 της 12.08.2000, σ. 17).

- (27) Ο νόμος δεν προσδιορίζει τις πρακτικές πτυχές της χορήγησης των ενισχύσεων. Η εφαρμογή του νόμου διασαφηνίζεται, μεταξύ άλλων, στην εγκύκλιο αριθ. 7 (στο εξής «η εγκύκλιος») της 28ης Μαΐου 1992, την οποία απέστειλε το ιταλικό υπουργείο Γεωργίας σε όλες τις περιφέρειες, στις αυτόνομες επαρχίες του Μπολζάνο και του Τρέντο, στους φορείς γεωργικών πιστώσεων και στις πολυαρίθμες ενώσεις που δραστηριοποιούνται στον γεωργικό τομέα. Οι ιταλικές αρχές διαβίβασαν την εγκύκλιο στην Επιτροπή αμέσως μετά την κίνηση της διαδικασίας βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης. Η εξέταση του νόμου αριθ. 185/92 δεν είναι δυνατό να διαχωριστεί από αυτή της εγκυκλίου, και συνεπώς η αξιολόγηση του νόμου πρέπει υποχρεωτικά να συμπεριλάβει την αξιολόγηση της εγκυκλίου.

Ενισχύσεις για την αποζημίωση των γεωργών που επλήγησαν από θεομηνίες και δυσμενείς καιρικές συνθήκες (άρθρα 3, 4 και 5 του νόμου αριθ. 185/92)

- (28) Το άρθρο 3 του νόμου αριθ. 185/92 ορίζει τα διάφορα είδη παρεμβάσεων υπέρ του γεωργικού τομέα που αποσκοπούν στην επανέναρξη της παραγωγικής δραστηριότητας ύστερα από θεομηνίες ή δυσμενή καιρικά φαινόμενα. Δικαιούχοι είναι οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ατομικές ή συνεταιρικές, σε περιοχές που έχουν πληγεί από θεομηνίες ή δυσμενή καιρικά φαινόμενα, εφόσον οι αρμόδιες περιφερειακές αρχές το κρίνουν αναγκαίο. Συνεπώς, η αξιολόγηση του γεγονότος και η εξακρίβωση της σοβαρότητας των ζημιών είναι ευθύνη των περιφερειακών αρχών⁽¹⁰⁾.
- (29) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του νόμου αριθ. 185/92, προκειμένου να επωφεληθούν των ενισχύσεων, οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις πρέπει να έχουν υποστεί ζημιές ύψους 35 % τουλάχιστον της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής τους, μη συμπεριλαμβανομένου του κτηνοτροφικού τομέα. Κατά τον υπολογισμό του ποσοστού στο οποίο αντιστοιχούν οι ζημιές είναι επίσης δυνατό να συμπεριληφθούν οι απώλειες που υπέστη η ίδια εκμετάλλευση λόγω πρότερων έκτακτων γεγονότων που επλήξαν την ίδια καλλιέργεια, κατά το ίδιο καλλιεργητικό έτος. Μία μεταγενέστερη τροποποίηση του άρθρου 3 παράγραφος 1 του νόμου αριθ. 185/92, ήτοι το άρθρο 127 παράγραφος 1 του νόμου αριθ. 388/2000, διασαφηνισε ότι η δικαιούχος γεωργική εκμετάλλευση δεν πρέπει να έχει ήδη λάβει αποζημίωση για τα ίδια έκτακτα γεγονότα.
- (30) Ο νόμος αριθ. 185/92 δεν προσδιορίζει ποιες είναι οι έκτακτης φύσης «θεομηνίες» ή «δυσμενείς καιρικές συνθήκες» για τις οποίες οι γεωργοί έχουν δικαίωμα να λάβουν αποζημίωση. Ωστόσο, στην επιστολή τους με ημερομηνία 20 Νοεμβρίου 2000, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν ότι τα σχετικά κριτήρια γνωστοποιήθηκαν μέσω της εγκυκλίου αριθ. 7 της 28ης Μαΐου 1992. Σε συνημμένο έντυπο της εγκυκλίου, το οποίο οφείλουν να συμπληρώσουν οι δικαιούχοι αναφέροντας τις ζημιές που έχουν υποστεί, περιλαμβάνονται τα εξής έκτακτα γεγονότα: χαλαζι, παγετός, ισχυρές βροχοπτώσεις, ξηρασία, υπερβολική χιονόπτωση, πλημμύρες, σιρόκος, σεισμός, ανεμοστρόβιλοι, πάγος, ισχυροί άνεμοι και καταιγίδες. Στην ίδια επιστολή, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν ότι τα εν λόγω γεγονότα αποκτούν έκτακτο χαρακτήρα μόνον όταν έχουν επιφέρει σοβαρές ζημιές, οι οποίες αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 35 % της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής. Σε επιστολή της τον Νοέμβριο του 2003, με θέμα τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου

⁽¹⁰⁾ Το άρθρο 2 του νόμου 185/92 ορίζει ότι μόλις οι περιφέρειες προσδιορίσουν, βάσει των τεχνικών εκθέσεων των αρμόδιων αρχών εποπτείας σε τοπικό επίπεδο, τις περιοχές που έχουν πληγεί από θεομηνίες ή δυσμενή καιρικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες, και ποσοτικοποιήσουν τις ζημιές, το Υπουργείο Γεωργίας, κατόπιν εξακρίβωσης των συνεπειών του εν λόγω γεγονότος, εκδίδει διάταγμα με το οποίο αναγνωρίζει την έκτακτη φύση της κατάστασης και εγκρίνει τη χορήγηση ενισχύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που απώλεσαν 35 % τουλάχιστον της μεικτής αξίας της παραγωγής. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασαν οι αρμόδιες αρχές με την επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003 σχετικά με τις καταβληθείσες ενισχύσεις για θεομηνίες και γεγονότα που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες από την 1η Ιανουαρίου 2000, τα τεχνικά στοιχεία για την εκτίμηση της έκτακτης φύσης κάθε γεγονότος (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μετεωρολογικών παραμέτρων) και η ποσοτικοποίηση των επακόλουθων ζημιών περιγράφονται στις ειδικές τεχνικές εκθέσεις των αρμόδιων τοπικών αρχών εποπτείας κατά περίπτωση, μετά το εκάστοτε έκτακτο γεγονός. Για κάθε έκτακτο γεγονός ή σύνολο γεγονότων που είχαν ως αποτέλεσμα ζημιές ύψους 35 % της μεικτής αξίας της παραγωγής, το Υπουργείο Γεωργίας, μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των υποβληθεισών τεχνικών εκθέσεων, εκδίδει διάταγμα με το οποίο αναγνωρίζει την έκτακτη φύση του υπό εξέταση γεγονότος. Θέλοντας να δώσουν ένα παράδειγμα της εν λόγω διαδικασίας και των στοιχείων βάσει των οποίων λαμβάνεται η απόφαση περί της έκτακτης φύσης ενός καιρικού φαινομένου, οι εθνικές αρχές υπέβαλαν έναν φάκελο σχετικά με την ξηρασία στη Σικελία (Agrigento) στο διάστημα 2001-2002. Στη συνοδευτική επιστολή, οι αρμόδιες αρχές δήλωσαν ότι, βάσει της περιγραφόμενης διαδικασίας, στο διάστημα 2000-2003 εκδόθηκαν 370 διατάγματα αυτού του είδους για τις κάτωθι αναφερόμενες περιοχές, και απέστειλαν αντίγραφο των σχετικών διαταγμάτων (κάθε διάταγμα περιλαμβάνει: το έκτακτο χαρακτήρα καιρικό φαινόμενο, τη χρονική περίοδο κατά την οποία αυτό έλαβε χώρα, την πληγείσα περιοχή και το είδος των ενισχύσεων που προβλέπονται από το νόμο 185/92). Οι περιφέρειες για τις οποίες το Υπουργείο Γεωργίας εξέδωσε τα προαναφερόμενα διατάγματα στο διάστημα 2000-2003 είναι οι ακόλουθες: Πεμόντε (28 διατάγματα)· Βάλε ντ' Αόστα (ένα διάταγμα)· Λομβαρδία (21 διατάγματα)· Λιγουρία (15 διατάγματα)· Αυτόνομη Επαρχία του Τρέντο (12 διατάγματα)· Αυτόνομη επαρχία του Μπολζάνο (3 διατάγματα)· Βένετο (20 διατάγματα)· Φριούλι Βενετία Τζούλια (16 διατάγματα)· Εμίλια-Ρομάνια (26 διατάγματα)· Τοσκάνη (20 διατάγματα)· Μάρκε (13 διατάγματα)· Ούμπρια (20 διατάγματα)· Λάτσιο (9 διατάγματα)· Καμπανία (39 διατάγματα)· Αμπρούτσο (14 διατάγματα)· Μολίσε (9 διατάγματα)· Πούλια (31 διατάγματα)· Μπαζιλικάτα (9 διατάγματα)· Καλαβρία (19 διατάγματα)· Σικελία (36 διατάγματα)· Σαρδηνία (9 διατάγματα).

2000, οι ιταλικές αρχές διασαφίνισαν ότι, σε κάθε περίπτωση, προκειμένου να τεθούν σε εφαρμογή τα μέτρα υποστήριξης που προβλέπει ο νόμος αριθ. 185/92 (και ο δικαιούχος να λάβει την κρατική ενίσχυση), πρέπει να πληρούνται και οι δύο προϋποθέσεις που ακολουθούν:

- α) πρέπει να έχει πληγεί 35 % τουλάχιστον της καλλιέργειας·
 - β) το ποσοστό της ζημίας επί του συνόλου της αξίας της παραγωγής πρέπει να είναι 35 % τουλάχιστον ⁽¹¹⁾.
- (31) Ούτε ο νόμος, ούτε η εγκύκλιος προσδιορίζουν τον τρόπο υπολογισμού της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής. Στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 οι ιταλικές αρχές είχαν εξηγήσει ότι η μέθοδος υπολογισμού περιλάμβανε τρία στάδια.
- α) Υπολογισμός της συνήθους μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής:
 - βάσει της εφαρμόζουσας παραγωγικής διαδικασίας της εκάστοτε εκμετάλλευσης υπολογίζεται η εφικτή παραγωγή υπό κανονικές συνθήκες (χωρίς ζημίες) μείον τα προϊόντα που επαναχρησιμοποιούνται στην εκμετάλλευση. Με τον τρόπο αυτό προσδιορίζεται η χρηματική αξία της παραγωγής,
 - προσδιορίζεται το ύψος των συμπληρωματικών εσόδων που έχουν ήδη ληφθεί και όσων πρόκειται να ληφθούν κατά τη διάρκεια του έτους, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων εισοδήματος, εφόσον προβλέπονται ⁽¹²⁾,
 - το άθροισμα της αξίας της παραγωγής και των επιπλέον εσόδων είναι οι μεικτά εμπορεύσιμη παραγωγή·
 - β) υπολογισμός της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής που είναι στη διάθεση του γεωργού μετά τις ζημίες:
 - βάσει του ίδιου καλλιεργητικού συστήματος υπολογίζονται τα σχετικά ποσοτικά στοιχεία και η χρηματική αξία της εμπορεύσιμης παραγωγής μετά το έκτακτο γεγονός,
 - υπολογίζονται τα συμπληρωματικά έσοδα συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων εισοδήματος, εφόσον προβλέπεται η χορήγησή τους μετά τη ζημία ⁽¹³⁾,
 - το άθροισμα της αξίας της εμπορεύσιμης παραγωγής μετά τη ζημία και των συμπληρωματικών εσόδων είναι η μεικτά εμπορεύσιμη παραγωγή μείον τη ζημία·
 - γ) υπολογισμός του ποσοστού της ζημίας:
 - ο λόγος της επιτευχθείσας μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής μετά το γεγονός που προκάλεσε τη ζημία προς τη συνήθη μεικτά εμπορεύσιμη παραγωγή συνιστά το ποσοστό της ζημίας επί της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής.

- (32) Στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003 σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2000, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν ότι οι εκτιμήσεις τους βασίζονται στην τρέχουσα οικονομική θεωρία λαμβάνοντας ως βάση, όσον αφορά την παραγωγή και τις τιμές αγοράς, στοιχεία που προέρχονται από τουλάχιστον τριετές διάστημα. Οι ιταλικές αρχές έκριναν ότι η μεθοδολογία αυτή συνάδει πλήρως με την προβλεπόμενη στο σημείο 11.3.2 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών ⁽¹⁴⁾, καθώς το κατώτατο όριο της ζημίας προκειμένου να χορηγηθεί η ενίσχυση ορίζεται σε 35 % (και όχι σε 30 % ή 20 % όπως προβλέπουν οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές) και η μέση κανονική παραγωγή υπολογίζεται επί τριετούς βάσης λαμβάνοντας ως σημείο αναφοράς «φυσιολογικές» καλλιεργητικές περιόδους (δηλαδή καλλιεργητικά έτη κατά τα οποία δεν σημειώθηκαν ούτε θεομηνίες ούτε αφύσικα υψηλές αποδόσεις).

⁽¹¹⁾ Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασαν οι ιταλικές αρχές με την επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, όταν η γεωργική εκμετάλλευση που πλήττεται από ακραία καιρικά φαινόμενα εφαρμόζει το σύστημα της μονοκαλλιέργειας και όλα τα τμήματα της εκμετάλλευσης πλήττονται στον ίδιο βαθμό, το απαιτούμενο ποσοστό των ζημιών είναι το ίδιο και για τα δύο κριτήρια (35 % της καλλιέργειας και 35 % της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής). Αντιθέτως, όταν στην πληγείσα εκμετάλλευση καλλιεργούνται άνω του ενός προϊόντα, τότε πρέπει η πληγείσα καλλιέργεια, (π.χ. καλαμπόκι) να έχει υποστεί ζημία πολύ μεγαλύτερη από το 35 % επί του συνόλου (π.χ. 80 %) ούτως ώστε εάν η εν λόγω ζημία αναχθεί στο σύνολο των καλλιεργούμενων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που δεν έχουν υποστεί ζημία (π.χ. σπωροκηπευτικά) να αντιστοιχεί στο 35 % της συνολικής παραγωγής.

⁽¹²⁾ Στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, οι ιταλικές αρχές τόνισαν ότι από την 1η Ιανουαρίου 2001, κατόπιν των τροποποιήσεων που εισήχθησαν με το άρθρο 127 παράγραφος 1 του νόμου 388/2000, κατά τον υπολογισμό του ποσοστού των ζημιών επί της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής δεν λαμβάνονται υπόψη οι συνεισφορές ή άλλες ενισχύσεις εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽¹³⁾ Βλέπε προηγούμενη υποσημείωση.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 9.

- (33) Όσον αφορά τις ζημίες που υφίστανται οι υποδομές και τα εγγειοβελτιωτικά έργα, η εγκύκλιος ορίζει ότι εκείνες οι ζημίες που οφείλονται σε αναμενόμενες εποχικές συνθήκες ή αποδίδονται σε αμέλεια, αδεξιότητα, ανεπαρκή συντήρηση ή στη φυσιολογική φθορά των έργων αποκλείονται από τις αποζημιώσεις του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης. Η έκτακτη φύση του γεγονότος πρέπει να αποδεικνύεται με αδιάσειστα τεχνικά στοιχεία που προκύπτουν από επίσημες μετεωρολογικές μετρήσεις και ύστερα από συγκρίσεις με τα αντίστοιχα στοιχεία περασμένων ετών, έχοντας ως βάση επαρκώς μακρό χρονικό διάστημα προκειμένου να διασφαλίζεται η στατιστική σημαντικότητα ⁽¹⁵⁾.
- (34) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασαν οι ιταλικές αρχές με την επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 η ζημία υπολογίζεται σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης και κατά τον καθορισμό του ύψους της ενίσχυσης λαμβάνονται υπόψη τα συνήθη έξοδα που αποφεύγει ο γεωργός.
- (35) Στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003 σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2000, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν ότι το ύψος της ενίσχυσης υπολογίζεται βάσει της ζημίας που υπέστησαν οι πληγείσες καλλιέργειες εφόσον αυτή είναι τουλάχιστον 35 %. Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, όταν η ζημία αντιστοιχεί σε ποσοστό μικρότερο του 35 %, δεν προβλέπεται αποζημίωση και η εν λόγω ζημία θεωρείται ότι εντάσσεται στον συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο. Στην ίδια επιστολή οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν επίσης ότι, σύμφωνα με το σημείο 11.3.6 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών ⁽¹⁶⁾, οι ασφαλισμένες καλλιέργειες θεωρούνται «μη πληγείσες» και οι σχετικές απώλειες δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της ενίσχυσης.
- (36) Το άρθρο 3 του νόμου αριθ. 185/92 ορίζει ότι οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις που πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις μπορούν να επωφεληθούν των ακόλουθων παρεμβάσεων:

α) μέτρα άμεσης επέμβασης

Το άρθρο αναφέρεται στα μέτρα άμεσης επέμβασης που προβλέπονται από το άρθρο 1 του νόμου αριθ. 590 της 15ης Οκτωβρίου 1981, και τις μετέπειτα τροποποιήσεις του.

Από την προαναφερθείσα εγκύκλιο προκύπτει ότι οι ενισχύσεις χορηγούνται εφόσον διαπιστωθούν ζημίες μεγάλης σοβαρότητας και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, οι οποίες απαιτούν άμεση επέμβαση. Σε αυτή την κατηγορία εντάσσεται η εφάπαξ καταβολή ενίσχυσης για τη μερική κάλυψη της ζημίας, λαμβανομένων υπόψη των δαπανών για τον μετριασμό της ζημίας των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για τη μεταφορά, την αποθήκευση, την επεξεργασία και τη μεταποίηση. Η εγκύκλιος που απέστειλαν οι ιταλικές αρχές στις περιφέρειες αναφέρει τα ακόλουθα μέτρα:

- αποζημίωση ανά εκτάριο σε περιπτώσεις καθολικής ή μερικής απώλειας της σοδειάς,
- αποζημίωση που καλύπτει έως 40 % της ζημίας για την απώλεια ζώντων ζώων και έως 30 % των δαπανών για τη διάθεση των νεκρών ζώων,
- αποζημίωση έως 5 εκατομμύρια λιρέτες Ιταλίας για επείγοντα έργα αποκατάστασης των αγροτικών εγκαταστάσεων ⁽¹⁷⁾,
- αποζημίωση έως 50 εκατομμύρια λιρέτες Ιταλίας για την αποκατάσταση των υποδομών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων,
- αποζημίωση έως 100 % των δαπανών για τη συγκέντρωση, τη στέγαση και την τροφή των κοπαδιών μόνον όσο διαρκεί η περίοδος έκτακτης ανάγκης και, σε κάθε περίπτωση, για διάστημα έως έξι μηνών,
- αποζημίωση έως 90 % των δαπανών για τον μετριασμό της ζημίας των προϊόντων·

- β) αποζημίωση έως 3 εκατομμύρια λιρέτες Ιταλίας προς τους ίδιους τους καλλιεργητές ή τους κατόχους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για τους οποίους η γεωργία είναι η κύρια απασχόλησή τους. Το ποσό αυτό είναι δυνατό να ανέλθει σε δέκα εκατομμύρια λιρέτες για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις όπου οι ζημίες αφορούν εξειδικευμένες προστατευόμενες καλλιέργειες. Η ενίσχυση ανέρχεται σε 80 % των

⁽¹⁵⁾ Όπως επισημαίνουν οι αρμόδιες αρχές στην επιστολή του Νοεμβρίου 2003, σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2000, η εκτίμηση της έκτακτης φύσης των καιρικών φαινομένων που προηγείται της καταβολής των ενισχύσεων βασίζεται στις σχετικές τεχνικές πληροφορίες (συμπεριλαμβανομένων των μετεωρολογικών παραμέτρων) που περιλαμβάνονται στις ειδικές εκδόσεις, τις οποίες συντάσσουν οι αρμόδιοι περιφερειακοί φορείς κατά περίπτωση μετά το γεγονός που προκάλεσε τη ζημία.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 9.

⁽¹⁷⁾ Πρόκειται για τις τιμές που αναφέρονται στον νόμο αριθ. 185/92 και στη συνοδευτική εγκύκλιο· δεν έχουν ληφθεί υπόψη μετέπειτα τροποποιήσεις.

επιλέξιμων δαπανών και αποσκοπεί στην αποκατάσταση του «κεφαλαίου καλλιέργειας» των γεωργών. Εναλλακτικά, όσοι δεν ζουν αποκλειστικά από τη γεωργία, είτε είναι καλλιεργητές είτε απλώς ιδιοκτήτες, έχουν δικαίωμα να λάβουν πενταετή δάνεια με ευνοϊκούς όρους·

- γ) πενταετή δάνεια με ευνοϊκούς όρους ώστε να καταστεί δυνατή η συνέχιση της λειτουργίας της εκμετάλλευσης κατά το καλλιεργητικό έτος στη διάρκεια του οποίου εκδηλώθηκε το έκτακτο γεγονός και στο επόμενο. Το χορηγούμενο δάνειο μπορεί επίσης να καλύψει τυχόν δόσεις δανείων πληρωτέες κατά το έτος στη διάρκεια του οποίου εκδηλώθηκε το γεγονός, εφόσον έχει δοθεί μία μόνον παράταση διάρκειας έως 24 μηνών·
 - δ) δεκαετή δάνεια για την αποκατάσταση, την ανακατασκευή και τη μετατροπή των υποδομών που έχουν υποστεί ζημιές, συμπεριλαμβανομένων οπωρώνων, φυτωρίων, θερμοκηπίων και οδών διέλευσης. Εναλλακτικά, είναι δυνατό να χορηγηθούν στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις επιχορηγήσεις έως και 80 % των δαπανών όταν πρόκειται για μικρές εκμεταλλεύσεις, έως 65 % για εκμεταλλεύσεις μεσαίων διαστάσεων και έως 50 % για τις μεγάλες εκμεταλλεύσεις. Η επιδότηση μπορεί να δοθεί για την υποστήριξη των εργασιών ανοικοδόμησης και επισκευής των εγκαταστάσεων, αποκατάστασης των φυτών και των δέντρων, επισκευής και αντικατάστασης των γεωργικών μηχανημάτων καθώς και των εγκαταστάσεων για τη διατήρηση και τη μεταποίηση των προϊόντων· τέλος, για την αγορά των σπόρων και την αναπλήρωση των αποθεμάτων·
 - ε) πενταετή δάνεια με ευνοϊκούς όρους, υπέρ συνεταιρισμών εμπορίας και μεταποίησης και ομάδων παραγωγών αναγνωρισμένων βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας με μειωμένα έσοδα λόγω των ζημιών που υπέστησαν οι σοδειές των μελών τους, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα μείωση του όγκου των προϊόντων που μπόρεσαν να συνεισφέρουν οι τελευταίοι. Η μείωση των εσόδων πρέπει να αντιστοιχεί σε τουλάχιστον 35 % του μέσου όρου των συνεισφορών και της εμπορεύσιμης ποσότητας τα δύο προηγούμενα χρόνια. Μόνον η μείωση της παραγωγής που οφείλεται σε κάποια θεομηνία ή άλλα γεγονότα που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες μπορεί να ληφθεί υπόψη. Δεν λαμβάνονται υπόψη μειώσεις που οφείλονται σε άλλους παράγοντες, όπως για παράδειγμα στη διακύμανση της λειτουργικότητας του συνεταιρισμού, του αριθμού των μελών ή των καλλιεργητικών πρακτικών. Επιπλέον, δεν επιτρέπεται να επωφεληθούν συνεταιρισμοί που προμηθεύονται από την αγορά άνω του μισού της συνολικής ποσότητας των προϊόντων που μεταποιούν. Το ύψος του χορηγούμενου δανείου είναι ανάλογο με τα πάγια έξοδα διαχείρισης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό της μείωσης των εσόδων·
 - στ) χορήγηση ειδικών ενισχύσεων στους φρουτοπαραγωγικούς συνεταιρισμούς και στις αναγνωρισμένες ομάδες παραγωγών οπωροκηπευτικών για τη συλλογή των μη εμπορεύσιμων εσπεριδοειδών και απόσταξη μήλων και αχλαδιών·
 - ζ) επίσης, οι περιφέρειες μπορούν να χορηγήσουν ενισχύσεις για την κάλυψη έως και 100 % των δαπανών αποκατάστασης των οδών διέλευσης και των υδραυλικών δικτύων.
- (37) Η παράγραφος 2 του άρθρου 3 του νόμου 185/1992, όπου παρατίθενται τα είδη των ενισχύσεων που χορηγούνται υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων έχει αντικατασταθεί σχεδόν ολοκλήρου από τις 17 Σεπτεμβρίου 2002 ⁽¹⁸⁾ από το άρθρο 1 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 200 της 13ης Σεπτεμβρίου 2002 (άμεσες επεμβάσεις υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που επλήγησαν από ακραία καιρικά φαινόμενα), το οποίο μετατράπηκε στο νόμο αριθ. 256 της 13ης Νοεμβρίου 2002. Το εν λόγω μέτρο εξετάζεται επί του παρόντος από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στο πλαίσιο της ενίσχυσης NN 145/02 (πρώην N 636/02) και δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης.
- (38) Συμπληρωματικά προς τα προαναφερθέντα μέτρα του άρθρου 3 του νόμου αριθ. 185/92, το άρθρο 4 προβλέπει την αναβολή για μέγιστο διάστημα 24 μηνών της καταβολής των δόσεων των γεωργικών δανείων για τη λειτουργία και τη βελτίωση της γεωργικής εκμετάλλευσης, τα οποία έχουν λάβει εκμεταλλεύσεις που πληρούν τα κριτήρια που απαιτούνται για την παρέμβαση. Τα επιτόκια για τις εν λόγω δόσεις είναι επιδοτούμενα. Το άρθρο 5 του νόμου απαλλάσσει εν μέρει αυτές τις εκμεταλλεύσεις από την καταβολή των κοινωνικών εισφορών επί δώδεκα μήνες μετά το καταστροφικό συμβάν. Η απαλλαγή κυμαίνεται από 20 % έως 50 % του οφειλόμενου ποσού.

⁽¹⁸⁾ Το άρθρο 6 του νομοθετικού διατάγματος ορίζει ότι οι προβλεπόμενες διατάξεις τίθενται σε ισχύ την επόμενη μέρα της δημοσίευσής του νομοθετικού διατάγματος στην επίσημη εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας (16.9.2002).

Ενισχύσεις για την καταπολέμηση των επιζωοτιών (άρθρο 6 του νόμου αριθ. 185/92)

- (39) Το άρθρο 6 επιτρέπει στις κοινοπραξίες παραγωγών να συνεισφέρουν στην ενίσχυση του εισοδήματος των κτηνοτροφικών μονάδων που επλήγησαν από κάποια ζωνόσο με αποτέλεσμα την υποχρεωτική καταστροφή των ζώων βάσει του νόμου αριθ. 218 της 2ας Ιουνίου 1988. Το ύψος των ενισχύσεων εξαρτάται από τις απώλειες παραγωγής ως συνέπεια της περιόδου αναμονής που επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές. Το κράτος συνεισφέρει έως 50 % κατά μέγιστο της ενίσχυσης των ταμείων.
- (40) Σύμφωνα με το άρθρο 6, οι όροι εφαρμογής του νόμου θα καθορισθούν με διάταγμα που θα εκδοθεί από το υπουργείο Γεωργίας. Κατόπιν αίτησης της Επιτροπής, οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν το σχετικό διάταγμα (Π.Δ. αριθ. 100460 της 18ης Μαρτίου 1993), το οποίο, όπως εξήγησαν, δεν εφαρμόστηκε ποτέ στην πράξη (βλέπε φαξ της 31ης Ιανουαρίου 2001, όπως επιβεβαιώθηκε στη συνέχεια από την επιστολή του Νοεμβρίου του 2003).
- (41) Το διάταγμα προβλέπει ενισχύσεις για κτηνοτροφικές μονάδες που επλήγησαν από αφθώδη πυρετό, κλασική πανώλη των χοίρων, αφρικανική πανώλη των χοίρων, φυσαλιδώδη νόσο των χοίρων και πλευροπνευμονία. Δικαιούχοι είναι αποκλειστικά οι μονάδες που ανήκουν σε κάποια κοινοπραξία για την προστασία της γεωργικής παραγωγής, που αναφέρουν τον αριθμό των ζώων που διαθέτουν έως τις 30 Μαρτίου κάθε έτους, συνεισφέρουν το ποσό που τους αναλογεί και σέβονται όλους τους υγειονομικούς κανόνες για την προστασία των εκτρεφόμενων ζώων. Η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40 % της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής που θα έδιναν τα ζώα εάν δεν είχαν θανατωθεί. Το διάταγμα καθορίζει την αξία της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής για κάθε ζώο και για κάθε έτος. Για τον καθορισμό του ύψους της ενίσχυσης (εντός του ανώτατου ορίου του 40 %) λαμβάνονται υπόψη οι πάγιες δαπάνες της εκμετάλλευσης και το κατά πόσον τα ζώα ήταν εγγεγραμμένα σε γενεαλογικά μητρώα. Η συνολική ενίσχυση είναι ανάλογη της περιόδου αναμονής, η οποία, σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες για τα βοοειδή και τους τρεις για τους χοίρους και τα αιγοπρόβατα. Η κρατική ενίσχυση χορηγείται στις κοινοπραξίες μετά την υποβολή των απαραίτητων εγγράφων στις αρμόδιες περιφερειακές αρχές και την έγκριση των ισολογισμών. Εναλλακτικά, οι κοινοπραξίες μπορούν να απευθυνθούν σε ασφαλιστικές εταιρείες, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β) του νόμου αριθ. 185/92.

Πρωτοβουλίες ενεργητικής προστασίας κατά των δυσμενών καιρικών συνθηκών (άρθρο 8 του νόμου αριθ. 185/92)

- (42) Προβλέπεται η χορήγηση ενίσχυσης που θα αντιστοιχεί σε 80 % κατά μέγιστο των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις που αφορούν πρωτοβουλίες, ακόμη και πιλοτικού χαρακτήρα, για την ενεργητική προστασία ⁽¹⁹⁾ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (καλλιέργειών) από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες. Η ενίσχυση αφορά κυρίως τα ειδικά προστατευτικά δίχτυα για την προφύλαξη των φυτών από το χαλάζι. Οι ενισχύσεις χορηγούνται στις κοινοπραξίες προστασίας που αναλαμβάνουν την υλοποίηση τέτοιου είδους σχεδίων. Επιπλέον, προβλέπεται συνεισφορά για την κάλυψη των εξόδων διαχείρισης και συντήρησης του εξοπλισμού που εγκαθίσταται χάρη στην προαναφερθείσα ενίσχυση έως ποσοστό 50 %. Τα σχέδια ενεργητικής προστασίας μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνον εφόσον η πρωτοβουλία αποδειχθεί οικονομικά συμφέρουσα σε σύγκριση με το κόστος της παθητικής προστασίας. Το υπουργείο Γεωργίας καθορίζει τα κατώτατα όρια κάτω από τα οποία τα σχέδια ενεργητικής προστασίας κρίνονται μη συμφέροντα από οικονομική άποψη.
- (43) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασαν οι ιταλικές αρχές με την επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου του 2000, τις οποίες επιβεβαίωσαν αργότερα με νέα επιστολή τον Νοέμβριο του 2003, δεν έχει αναληφθεί η υλοποίηση καμίας πρωτοβουλίας, προφανώς λόγω έλλειψης επαρκών τεχνικών μεθόδων για την πρόληψη των ζημιών που οφείλονται σε θεομηνίες ή δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

Ασφαλιστικές συμβάσεις (άρθρο 9 του νόμου αριθ. 185/1992, όπως τροποποιήθηκε από το Π.Δ. αριθ. 324 της 17ης Μαΐου 1996)

- (44) Στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 και τον Νοέμβριο του 2003, οι ιταλικές αρχές επισημαίνουν ότι το άρθρο 9 του νόμου αριθ. 185/92 αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις που περιέχονται στο Π.Δ. αριθ. 324 της 17ης Μαΐου 1996 (κανονισμός για την τροποποίηση του άρθρου 9 του νόμου αριθ. 185/92, της 14ης Φεβρουαρίου 1992, σχετικά με την υπό ευνοϊκούς όρους ασφάλιση των γεωργών), το οποίο εκδόθηκε προκειμένου να εναρμονισθεί η σχετική ιταλική νομοθεσία με τις κοινοτικές διατάξεις.

⁽¹⁹⁾ Σε αντιδιαστολή με την παθητική προστασία, η οποία παρέχεται μέσω ασφαλιστικών συμβάσεων.

- (45) Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Π.Δ. αριθ. 324/1996, οι κοινοπραξίες προστασίας των γεωργών που συστάθηκαν βάσει του νόμου αριθ. 364 της 25ης Μαΐου 1970 και του νόμου αριθ. 590 της 15ης Οκτωβρίου 1981, όπως τροποποιήθηκε από τον νόμο αριθ. 185/92, μπορούν να συνάπτουν για λογαριασμό των μελών τους (εφόσον δεν αναλάβουν τα ίδια την ευθύνη) ασφαλιστικές συμβάσεις για την κάλυψη των απωλειών που οφείλονται σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες και ασθένειες των φυτών ή των ζώων. Οι ασφαλιστικές συμβάσεις πρέπει να συνάπτονται είτε με μεμονωμένες ασφαλιστικές εταιρείες είτε με ασφαλιστικές εταιρείες που συμμετέχουν σε κοινοπραξίες που πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3932/92 ⁽²⁰⁾. Οι ασφαλιστικές εταιρείες πρέπει να έχουν εξουσιοδοτηθεί να ασφαλίζουν γεωργικές εκμεταλλεύσεις έναντι ζημιών που προκαλούνται από χαλάζι. Οι γεωργοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ τριών τύπων σύμβασης ⁽²¹⁾:
- α) αποζημίωση για ζημιές που προκλήθηκαν σε συγκεκριμένες καλλιέργειες λόγω χαλαζόπτωσης, πάγου, παγετού ή άλλων δυσμενών καιρικών συνθηκών (μεμονωμένα γεγονότα που πλήττουν μεμονωμένες εκμεταλλεύσεις).
 - β) αποζημίωση για ζημιές που έχουν υποστεί οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή συγκεκριμένες καλλιέργειες λόγω του συνόλου των δυσμενών καιρικών φαινομένων που είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση της αξίας της παραγωγής σε βαθμό μεγαλύτερο από τον αναμενόμενο στο πλαίσιο του επιχειρηματικού κινδύνου. Οι συμβάσεις είναι επίσης δυνατό να αφορούν τις απώλειες λόγω ασθενειών των φυτών, εφόσον αυτές συνδέονται άμεσα με κάποιο δυσμενές καιρικό φαινόμενο, καθώς και λόγω ζωνόσων (διάφορα δυσμενή καιρικά φαινόμενα που πλήττουν μεμονωμένες καλλιέργειες ή εκμεταλλεύσεις). Αυτό το είδος σύμβασης μπορεί να αφορά επίσης ζημία ως προς την ποιότητα.
 - γ) αποζημίωση για ζημιές που έχουν υποστεί οι κύριες καλλιέργειες των γεωργικών εκμεταλλεύσεων λόγω του συνόλου των δυσμενών καιρικών φαινομένων που είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση της αξίας της παραγωγής σε βαθμό μεγαλύτερο από τον αναμενόμενο στο πλαίσιο του επιχειρηματικού κινδύνου (διάφορα δυσμενή καιρικά φαινόμενα που πλήττουν μεμονωμένες καλλιέργειες ή εκμεταλλεύσεις).
- (46) Όσον αφορά τον συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν στην επιστολή τους της 20ής Νοεμβρίου 2000 ότι το ύψος του καθορίζεται γενικά σε 10-15 %.
- (47) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Π.Δ. 324/1996 και βάσει των διευκρινίσεων που παρέσχον οι αρμόδιες αρχές στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, η κρατική συνεισφορά στις επιλέξιμες ασφαλιστικές δαπάνες (οι οποίες καθορίζονται ετησίως βάσει παραμέτρων που θεσπίζονται με υπουργικό διάταγμα λαμβανομένων υπόψη ασφαλιστικών στατιστικών δεδομένων, για κάθε εγγύηση ανά προϊόν και ανά δήμο) δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50 % του κόστους των ασφαλιστών (65 % στις περιοχές υψηλού κινδύνου από κλιματολογική άποψη, οι οποίες θα προσδιορισθούν με προεδρικό διάταγμα). Στην επιστολή του Νοεμβρίου του 2003 οι αρμόδιες αρχές διευκρίνισαν ότι η κρατική συνεισφορά δεν υπερέβη ποτέ το 50 % του κόστους των ασφαλιστών, σε συμμόρφωση με όσα ορίζει το σημείο 11.5.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, και ότι ουδέποτε εφαρμόστηκε το αυξημένο ποσοστό για τις περιοχές υψηλού κινδύνου. Στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000, οι ιταλικές αρχές ανέφεραν ότι η κρατική συνεισφορά κυμαίνεται μεταξύ 30-40 %. Στις ελάχιστες περιπτώσεις στις οποίες χορηγήθηκε περιφερειακή ενίσχυση, όπως για παράδειγμα στην περιφέρεια του Τρέντο, η συνολική κρατική ενίσχυση δεν υπερέβη ποτέ το 65 %. Στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003 οι αρμόδιες αρχές ανέφεραν ότι, βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τις περιφέρειες, λίγες ήταν αυτές που χορήγησαν ενισχύσεις συμπληρωματικές των κρατικών για την κάλυψη του κόστους των ασφαλιστών στο διάστημα 2000-2003. Και σε αυτές τις περιπτώσεις, ωστόσο, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έλαβε το υπουργείο Γεωργίας, το συνολικό ύψος της ενίσχυσης παρέμεινε εντός του ορίου του 50 % των πραγματικών δαπανών για τα ασφάλιστρα. Στις περιπτώσεις στις οποίες η ενίσχυση χορηγήθηκε για την ασφαλιστική κάλυψη έναντι απωλειών λόγω θεομηνιών και γεγονότων που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες (και, κατά συνέπεια, με κρατική συνεισφορά άνω του 50 %), η σχετική απόφαση μπορούσε να ληφθεί κατ' εφαρμογή ειδικού καθεστώτος ενισχύσεων εγκεκριμένου από την Επιτροπή ⁽²²⁾.
- (48) Στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, οι ιταλικές αρχές ανέφεραν ότι οι ενισχύσεις για ασφαλιστική κάλυψη τροποποιήθηκαν με το άρθρο 127 παράγραφος 4 του νόμου 388/2000, το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων ακόμη και στην περίπτωση συμβάσεων που έχουν συναφθεί από μεμονωμένους παραγωγούς που δεν ανήκουν σε κανένα συνεταιρισμό.

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3932/92 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1992, περί εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα των ασφαλίσεων (ΕΕ L 398 της 31.12.1992, σ. 7).

⁽²¹⁾ Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις αρμόδιες αρχές με επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000, τα είδη των συμβάσεων για τα οποία προβλέπεται κρατική επιδότηση είναι αυτά που προβλέπονται από το άρθρο 9 του νόμου αριθ. 185/92.

⁽²²⁾ Βλέπε για παράδειγμα Ιταλία/Σαρδηνία, ενίσχυση αριθ. Ν 554/2000, εγκεκριμένη με την επιστολή SG 2000/D109513 της 22.12.2000.

- (49) Εκτός από την προαναφερθείσα διάταξη, το άρθρο 127 περιέχει και άλλες διατάξεις οι οποίες, βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τις ιταλικές αρχές, έχουν ήδη κοινοποιηθεί στην Επιτροπή⁽²³⁾ ή δεν έχουν ακόμη εφαρμοσθεί⁽²⁴⁾ και πρόκειται να της κοινοποιηθούν πριν από τη θέση σε εφαρμογή. Η παρούσα απόφαση δεν αφορά ωστόσο το άρθρο 127 του νόμου 388 του 2000 ούτε τις σχετικές διατάξεις εφαρμογής και λαμβάνει υπόψη το άρθρο 127 παράγραφος 4 μόνον στο βαθμό που το εν λόγω άρθρο προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων στην περίπτωση συμβάσεων που έχουν συναφθεί από μεμονωμένους παραγωγούς που δεν ανήκουν σε κανένα συνεταιρισμό.
- (50) Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το άρθρο 127 του νόμου 388/2000 τροποποιήθηκε στις 17 Σεπτεμβρίου 2002⁽²⁵⁾ από το άρθρο 2 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 200 της 13ης Σεπτεμβρίου του 2002 (άμεσες επεμβάσεις υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που επλήγησαν από ακραία καιρικά φαινόμενα), το οποίο μετατράπηκε στο νόμο αριθ. 256 της 13ης Νοεμβρίου 2002. Το εν λόγω μέτρο εξετάζεται επί του παρόντος από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στο πλαίσιο της ενίσχυσης NN 145/02 (πρώην N636/02) και δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

III. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- (51) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, στο μέτρο που επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.
- (52) Ο νόμος αριθ. 185/92 προβλέπει τη χορήγηση ενισχύσεων μέσω κρατικών πόρων προς συγκεκριμένες γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες, ως εκ τούτου, θα εξασφαλίσουν άριστο οικονομικό πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων εκμεταλλεύσεων που δεν επωφελούνται αντίστοιχης ενίσχυσης. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όταν μία κρατική ενίσχυση ενισχύει τη θέση μιας επιχείρησης έναντι των ανταγωνιστών της, το αποτέλεσμα είναι πιθανή στρέβλωση του ανταγωνισμού καθώς οι υπόλοιπες επιχειρήσεις δεν λαμβάνουν αντίστοιχη ενίσχυση⁽²⁶⁾.
- (53) Τα υπό εξέταση μέτρα επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών καθώς ο όγκος των ενδοκοινοτικών συναλλαγών με αντικείμενο τα γεωργικά προϊόντα είναι σημαντικός, όπως φαίνεται και στον πίνακα που ακολουθεί⁽²⁷⁾, όπου παρατίθεται η συνολική αξία των εισαγωγών και των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων μεταξύ της Ιταλίας και της υπόλοιπης ΕΕ για το διάστημα 1993-2001⁽²⁸⁾.

(σε εκατ. Ευ/ΕΥΡ)

Σύνολο γεωργικού τομέα		
	Εξαγωγές	Εισαγωγές
1993	6 714	12 741
1994	7 360	13 390
1995	8 364	13 629

⁽²³⁾ NN 64/03 (πρώην N 618/02) (ταμείο αλληλεγγύης) και N 758/2002 (ταμείο ανασφάλισης).

⁽²⁴⁾ Για παράδειγμα, ενισχύσεις για την ασφαλιστική κάλυψη του συνόλου της παραγωγής της γεωργικής εκμετάλλευσης έναντι των κινδύνων που προκύπτουν από το σύνολο των δυσμενών καιρικών συνθηκών.

⁽²⁵⁾ Το άρθρο 6 του νομοθετικού διατάγματος ορίζει ότι οι εν λόγω διατάξεις θα τεθούν σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσης του νομοθετικού διατάγματος στην Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας (16.9.2002).

⁽²⁶⁾ Βλέπε υπόθεση C-730/79, Συλλογή I-1980, 2671, αιτιολογικές σκέψεις 11 και 12.

⁽²⁷⁾ Πηγή: Eurostat.

⁽²⁸⁾ Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, ο όρος που αφορά τις συναλλαγές πληρούται όταν ο δικαιούχος διεξάγει κάποια οικονομική δραστηριότητα που αποτελεί αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών. Απλώς και μόνον το γεγονός ότι η κρατική ενίσχυση ενδυναμώνει τη θέση της εν λόγω επιχείρησης σε σχέση με τους ανταγωνιστές της στο πλαίσιο των ενδοκοινοτικών συναλλαγών αρκεί για να θεωρηθεί ότι η ενίσχυση επηρεάζει τις εν λόγω συναλλαγές. Όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό τομέα, σύμφωνα με την πάγια νομολογία, ακόμη και αν το συνολικό ύψος των ενισχύσεων είναι μικρό και αυτές κατανομούνται μεταξύ πολλών γεωργών, επηρεάζονται οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών (βλέπε υπόθεση C-113/2000 Συλλογή 2002, 7601, παράγραφος 30 έως 36 και 54 έως 56· υπόθεση C-114/2000, Συλλογή 2000, I-7657, παράγραφοι 46 έως 52 και 68 έως 69).

(σε εκατ. Ecu/EUR)

Σύνολο γεωργικού τομέα		
	Εξαγωγές	Εισαγωγές
1996	9 191	14 525
1997	9 459	15 370
1998	9 997	15 645
1999	10 666	15 938
2000	10 939	16 804
2001	11 467	16 681

- (54) Πρέπει να σημειωθεί σχετικά ότι, σύμφωνα με το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η ενίσχυση προς μία επιχείρηση ενδέχεται να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό, εάν η εν λόγω επιχείρηση παράγει προϊόντα που ανταγωνίζονται αντίστοιχα προϊόντα από άλλα κράτη μέλη, ακόμη και η ίδια δεν τα εξάγει. Πράγματι, όταν ένα κράτος μέλος επιδοτεί μία επιχείρηση, η εσωτερική παραγωγή μπορεί μεν να παραμένει σταθερή ή και να αυξάνει, όμως η κίνηση αυτή έχει ως συνέπεια να εμποδίζονται οι επιχειρήσεις που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη να εξάγουν τα προϊόντα τους στην αγορά αυτού του κράτους μέλους. Είναι συνεπώς πιθανό η εν λόγω ενίσχυση να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και να προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ⁽²⁹⁾.
- (55) Η Επιτροπή καταλήγει συνεπώς στο συμπέρασμα ότι τα υπό εξέταση μέτρα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απαγόρευσης που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.
- (56) Το άρθρο 87 στις παραγράφους 2 και 3, ορίζει τις παρεκκλίσεις από την απαγόρευση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1.
- (57) Οι παρεκκλίσεις που αφορούν το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχεία α) και γ), είναι σαφές ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν στην περίπτωση αυτή δεδομένου του είδους και του σκοπού των εν λόγω ενισχύσεων. Η Ιταλία, πράγματι, δεν ισχυρίστηκε ότι τα στοιχεία α) και γ) του άρθρου 87 παράγραφος 2 τυγχάνουν εφαρμογής.
- (58) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), δεν είναι δυνατό να εφαρμοσθεί, καθώς οι ενισχύσεις δεν προορίζονται για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση.
- (59) Όσον αφορά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β), οι σχετικές ενισχύσεις δεν προορίζονται για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της ιταλικής οικονομίας.
- (60) Οι εν λόγω ενισχύσεις δεν προορίζονται για την υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) ούτε ενδείκνυνται για την υλοποίηση των στόχων αυτών.
- (61) Λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τους σκοπούς των υπό εξέταση ενισχύσεων, οι μόνες ενδεχομένως εφαρμόσιμες παρεκκλίσεις είναι αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) και παράγραφος 3 στοιχείο γ).

⁽²⁹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 13ης Ιουλίου 1988 στην υπόθεση 102/87 Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Συλλογή 1988, σ. 4067.

Εφαρμοσμένες διατάξεις

- (62) Η εφαρμοσιμότητα των προαναφερθεισών παρεκκλίσεων πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα των διατάξεων που διέπουν τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον γεωργικό τομέα, ήτοι των Κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας ⁽³⁰⁾ (στο εξής οι «κατευθυντήριες γραμμές»), που άρχισαν να ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 2000.
- (63) Σύμφωνα με το σημείο 23.3 των κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή θα εφαρμόσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές στις νέες κρατικές ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των εκκρεμών κοινοποιήσεων από τα κράτη μέλη, από 1ης Ιανουαρίου 2000. Οι παράνομες ενισχύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ⁽³¹⁾ θα αξιολογούνται ανάλογα με τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της χορήγησής τους.
- (64) Ο νόμος αριθ. 185/92 δεν κοινοποιήθηκε ποτέ στην Επιτροπή και συνεπώς τέθηκε σε ισχύ κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Εμπίπτει συνεπώς στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 και πρέπει να εξετασθεί σύμφωνα με τους κανόνες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία χορήγησης των εν λόγω ενισχύσεων. Οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν δυνάμει του νόμου αυτού έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999 εκτιμήθηκαν βάσει των εφαρμοστέων διατάξεων πριν από τη θέση σε ισχύ των νέων κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών ⁽³²⁾. Οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν βάσει του ίδιου νόμου από την 1η Ιανουαρίου 2000 πρέπει αντιθέτως να αξιολογηθούν βάσει των νέων κατευθυντήριων γραμμών.
- (65) Όπως διευκρινίζεται στην παράγραφο 23, η παρούσα απόφαση αφορά αποκλειστικά τις ενισχύσεις που χορήγησε η Ιταλία βάσει του νόμου αριθ. 185/92 από την 1η Ιανουαρίου 2000. Οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν βάσει του νόμου αριθ. 185/92 πριν από την 1η Ιανουαρίου 2000 καθώς και οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν βάσει των άρθρων 1 και 6 του περιφερειακού νόμου 6/93 και άλλων εθνικών νόμων που προαναφέρθηκαν εξετάζονται στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων C 12/A/95 και C 12/C/95 και αποτελούν αντικείμενο χωριστών αποφάσεων.

Ενίσχυση για την αποζημίωση των αγροτών για ζημιές που οφείλονται σε θεομηνίες και δυσμενείς καιρικές συνθήκες (άρθρα 3, 4 και 5 του νόμου αριθ. 185/92)

- (66) Τα υπό εξέταση άρθρα αφορούν ενισχύσεις προς γεωργούς για την αποζημίωσή τους σε περίπτωση ζημιών που οφείλονται σε θεομηνίες ή δυσμενείς καιρικές συνθήκες. Εάν χορηγήθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2000, οι εν λόγω ενισχύσεις αξιολογούνται βάσει του σημείου 11 (ενισχύσεις για την αντιστάθμιση ζημιών στη γεωργική παραγωγή ή στα μέσα γεωργικής παραγωγής) των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών ⁽³³⁾. Βάσει του σημείου 11.2 (ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή έκτακτα γεγονότα) των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, έως τώρα η Επιτροπή κατατάσσει στην κατηγορία των θεομηνιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης τα ακόλουθα γεγονότα: σεισμούς, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις και πλημμύρες. Στα έκτακτα γεγονότα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης, η Επιτροπή περιλαμβάνει τον πόλεμο, τις εσωτερικές ταραχές ή απεργίες και, με ορισμένες επιφυλάξεις και ανάλογα με την έκτασή τους, μείζονα πυρηνικά ή βιομηχανικά ατυχήματα και πυρκαγιές, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα εκτεταμένες απώλειες. Εφόσον έχει αποδειχθεί η ύπαρξη θεομηνίας ή έκτακτου γεγονότος, η Επιτροπή θα επιτρέπει τη χορήγηση ενίσχυσης σε ποσοστό μέχρι 100 % για την αντιστάθμιση των υλικών ζημιών. Η αντιστάθμιση πρέπει κανονικά να υπολογίζεται σε επίπεδο ατομικού δικαιούχου και, για να αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση, οι τυχόν πληρωμές που οφείλονται, π.χ. βάσει ασφαλιστικών συμβολαίων, πρέπει να αφαιρούνται από το ποσό της ενίσχυσης. Η Επιτροπή θα δέχεται επίσης ενισχύσεις για την αποζημίωση γεωργών για τις απώλειες εισοδήματος που απορρέουν από την καταστροφή των μέσων γεωργικής παραγωγής υπό τον όρο ότι δεν υπάρχει υπεραντιστάθμιση.

⁽³⁰⁾ Βλέπε υποσημείωση 9.

⁽³¹⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

⁽³²⁾ Έγγραφο εργασίας VI/5934/86-2 της 10.11.1986. Κανόνες που διέπουν τη χορήγηση εθνικών ενισχύσεων στην περίπτωση ζημιών στη γεωργική παραγωγή ή στα μέσα γεωργικής παραγωγής και εθνικών ενισχύσεων για την πληρωμή ενός ποσοστού των ασφαλιστών που καλύπτουν τους κινδύνους αυτούς.

⁽³³⁾ Βλέπε υποσημείωση 9.

- (67) Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με το σημείο 11.3 (ενισχύσεις για την αποζημίωση γεωργών για απώλειες που προκαλούνται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες), η Επιτροπή υποστηρίζει σταθερά ότι οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες, όπως ο παγετός, το χαλάζι, ο πάγος, η βροχή ή η ξηρασία, δεν μπορούν από μόνες τους να θεωρηθούν θεομηνίες κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης. Εντούτοις, λόγω των ζημιών που ενδέχεται να προκαλέσουν τα γεγονότα αυτά στη γεωργική παραγωγή ή στα μέσα γεωργικής παραγωγής, η Επιτροπή έχει δεχθεί ότι τα γεγονότα αυτά μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες, όταν το επίπεδο των ζημιών φθάνει ένα κατώτατο όριο, το οποίο έχει καθορισθεί σε 20 % της κανονικής παραγωγής στις μειονεκτικές περιοχές και σε 30 % στις λοιπές περιοχές. Λόγω των εγγενών διακυμάνσεων της γεωργικής παραγωγής, η διατήρηση του κατωτάτου αυτού ορίου φαίνεται επίσης αναγκαία, για να εξασφαλίζεται ότι οι καιρικές συνθήκες δεν χρησιμοποιούνται ως πρόσχημα για την καταβολή λειτουργικών ενισχύσεων. Για να έχει η Επιτροπή τη δυνατότητα να αξιολογεί παρόμοια καθεστώτα ενισχύσεων, οι κοινοποιήσεις μέτρων ενίσχυσης για την αντιστάθμιση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες πρέπει να περιλαμβάνουν μεταξύ των δικαιολογητικών τα κατάλληλα μετεωρολογικά στοιχεία.
- (68) Όταν η ζημία επέρχεται σε ετήσιες καλλιέργειες, το σχετικό κατώτατο όριο απωλειών, ήτοι 20 % ή 30 %, πρέπει να καθορίζεται με βάση τη μεικτή παραγωγή της συγκεκριμένης καλλιέργειας κατά το εν λόγω έτος σε σύγκριση με τη μεικτή ετήσια παραγωγή ενός φυσιολογικού έτους. Καταρχήν, η μεικτή παραγωγή ενός φυσιολογικού έτους πρέπει να υπολογίζεται με αναφορά στη μέση μεικτή παραγωγή των προηγούμενων τριών ετών, αποκλεισμένου κάθε έτους για το οποίο ήταν καταβλητέα αποζημίωση συνεπεία άλλων δυσμενών καιρικών συνθηκών. Η Επιτροπή, εντούτοις, θα δέχεται εναλλακτικές μεθόδους υπολογισμού της κανονικής παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών τιμών αναφοράς, εφόσον κρίνει ότι οι τιμές αυτές είναι αντιπροσωπευτικές και δεν βασίζονται σε αφύσικα υψηλές αποδόσεις. Αφού καθορισθεί το μέγεθος των απωλειών παραγωγής, πρέπει να υπολογίζεται το ποσό της καταβλητέας ενίσχυσης. Για να αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση, το ποσό της καταβλητέας ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το μέσο επίπεδο παραγωγής κατά τη φυσιολογική περίοδο, πολλαπλασιαζόμενο επί την μέση τιμή κατά την ίδια περίοδο μείον την πραγματική παραγωγή του έτους επέλευσης του γεγονότος, πολλαπλασιαζόμενη επί τη μέση τιμή για το έτος αυτό. Το ποσό της ενίσχυσης πρέπει επίσης να μειώνεται κατά το ποσό των όποιων πληρωμών απευθείας ενισχύσεων.
- (69) Κατά γενικό κανόνα ο υπολογισμός των απωλειών πρέπει να γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένης εκμετάλλευσης. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα όταν η ενίσχυση καταβάλλεται για την αντιστάθμιση ζημιών που προκλήθηκαν από γεγονότα τοπικής εμβέλειας. Εντούτοις, στην περίπτωση που οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες έπληξαν μια ευρύτερη περιοχή με τον ίδιο τρόπο, η Επιτροπή θα δέχεται να βασίζονται οι καταβολές της ενίσχυσης στις μέσες απώλειες, υπό τον όρο ότι αυτές είναι αντιπροσωπευτικές και δεν θα οδηγούν σε σημαντική υπεραποζημίωση των δικαιούχων.
- (70) Στην περίπτωση ζημιών στα μέσα παραγωγής, οι επιπτώσεις των οποίων γίνονται αισθητές στη διάρκεια περισσότερων ετών (για παράδειγμα η μερική καταστροφή δενδροκαλλιεργειών από παγετό), για την πρώτη συγκομιδή μετά την επέλευση του δυσμενούς γεγονότος η ποσοστιαία πραγματική απώλεια σε σύγκριση με ένα φυσιολογικό έτος, προσδιοριζόμενο σύμφωνα με τις αρχές που εκτίθενται στις προηγούμενες παραγράφους, πρέπει να υπερβαίνει το 10 % και η ποσοστιαία πραγματική απώλεια, πολλαπλασιαζόμενη επί τον αριθμό των ετών κατά τα οποία σημειώθηκε απώλεια παραγωγής, πρέπει να υπερβαίνει το 20 % στις μειονεκτικές και το 30 % στις λοιπές περιοχές.
- (71) Η Επιτροπή θα εφαρμόζει τις αρχές που προαναφέρθηκαν κατ' αναλογία στην περίπτωση ενισχύσεων για την αποζημίωση απωλειών στο ζωικό κεφάλαιο, οι οποίες προκλήθηκαν από δυσμενείς καιρικές συνθήκες.
- (72) Για να αποφεύγεται η υπεραποζημίωση, από το ποσό των ενισχύσεων που καταβάλλονται πρέπει να αφαιρείται κάθε ποσό που λαμβάνεται βάσει προγραμμάτων ασφάλισης. Επιπλέον, τα συνήθη έξοδα, τα οποία απέφυγε ο γεωργός, για παράδειγμα λόγω της μη συγκομιδής των καλλιεργειών, πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη. Εντούτοις, στις περιπτώσεις που τα έξοδα αυτά αυξάνονται εξαιτίας των δυσμενών καιρικών συνθηκών, μπορεί να χορηγείται συμπληρωματική ενίσχυση που να καλύπτει τα έξοδα αυτά.
- (73) Οι ενισχύσεις για την αποζημίωση γεωργών για ζημιές σε κτίρια και εξοπλισμό που προκλήθηκαν από δυσμενή καιρικά γεγονότα (για παράδειγμα ζημιές σε θερμοκήπια από χαλάζι) θα γίνονται δεκτές σε ποσοστό μέχρις 100 % του πραγματικού κόστους, χωρίς να εφαρμόζεται κατώτερο όριο.
- (74) Καταρχήν, οι ενισχύσεις της παρούσας ενότητας επιτρέπεται να καταβάλλονται μόνον σε γεωργούς ή, εναλλακτικά, σε οργάνωση παραγωγών, της οποίας ο γεωργός είναι μέλος. Στην περίπτωση αυτή το ποσό της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει την πραγματική ζημία που υπέστη ο γεωργός.

Είδη έκτακτων γεγονότων που καλύπτει η νομοθεσία και μέγεθος ζημίας που δικαιολογεί χορήγηση αποζημίωσης

- (75) Η ιταλική νομοθεσία αναφέρεται γενικά στις θεομηνίες και τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες χωρίς να κατονομάζει συγκεκριμένα γεγονότα. Η Επιτροπή είχε καλέσει τις ιταλικές αρχές να προσδιορίσουν τα είδη των έκτακτων γεγονότων που, υπό συγκεκριμένες συνθήκες, παρέχουν στους γεωργούς το δικαίωμα να ζητήσουν αποζημίωση. Στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 οι ιταλικές αρχές απάντησαν ότι τα είδη των γεγονότων που καλύπτει η νομοθεσία καθορίστηκαν με την αναλυτική εγκύκλιο που εστάλη σε όλες τις περιφέρειες και τους λοιπούς ενδιαφερομένους. Σε συνημμένο έντυπο της εγκυκλίου, το οποίο οφείλουν να συμπληρώσουν οι δικαιούχοι αναφέροντας τις ζημίες που έχουν υποστεί, περιλαμβάνονται τα εξής φαινόμενα: χαλάζι, παγετός, ισχυρές βροχοπτώσεις, ξηρασία, υπερβολική χιονόπτωση, πλημμύρες, σιρόκος, σεισμός, ανεμοστρόβιλοι, πάγος, ισχυροί άνεμοι και καταιγίδες.
- (76) Μεταξύ των προαναφερθέντων έκτακτων γεγονότων, μόνον οι πλημμύρες και οι σεισμοί κατατάσσονται στις θεομηνίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης και ως τέτοιες δικαιολογούν τη χορήγηση αποζημιώσεων ανεξαρτήτως του μεγέθους της ζημίας. Όσον αφορά τα υπόλοιπα έκτακτα γεγονότα, οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές αναφέρουν μόνον τον παγετό, το χαλάζι, τον πάγο, τη βροχή και την ξηρασία και προβλέπουν ότι για να επωφεληθεί της ενίσχυσης, η πληγείσα γεωργική εκμετάλλευση πρέπει να αναφέρει ζημίες που να αντιστοιχούν στο κατώτατο όριο του 30 % βάσει της προαναφερθείσας μεθόδου υπολογισμού. Στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές δεν αναφέρονται φαινόμενα όπως υπερβολική χιονόπτωση, σιρόκος, ισχυροί άνεμοι, ανεμοστρόβιλοι και καταιγίδες, ωστόσο, και αυτά τα γεγονότα γίνονται ενίοτε αποδεκτά από την Επιτροπή ως έκτακτα γεγονότα αντίστοιχα αυτών που περιλαμβάνονται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές⁽³⁴⁾. Για όλα τα δυσμενή καιρικά φαινόμενα που αναφέρονται στο παρόν, η ιταλική νομοθεσία προβλέπει ότι οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις που επλήγησαν από κάποιο φαινόμενο αυτού του είδους έχουν δικαίωμα να λάβουν αποζημίωση μόνον όταν οι ζημίες ανέρχονται σε 35 % τουλάχιστον της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής.
- (77) Ούτε ο νόμος ούτε το επεξηγηματικό έγγραφο ορίζουν τη μέθοδο υπολογισμού των ζημιών. Μετά το ρητά διατυπωμένο αίτημα της Επιτροπής, στις επιστολές τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 και του Νοεμβρίου του 2003 οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο υπολογισμού. Όπως προκύπτει από τις παραγράφους 28 έως 32 ανωτέρω, η μέθοδος που επέλεξαν οι ιταλικές αρχές για τον υπολογισμό των απωλειών δεν συμπίπτει απολύτως με αυτή που προτείνει η Επιτροπή.
- (78) Πράγματι, ενώ η Επιτροπή απαιτεί απώλειες ίσες με 30 % (20 %) της κανονικής παραγωγής για τη συγκεκριμένη καλλιέργεια, η οποία προκύπτει από τις τρεις προηγούμενες καλλιεργητικές περιόδους, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα έτη κατά τα οποία καταβλήθηκε αποζημίωση λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών, οι ιταλικές αρχές θέτουν ως όρο απώλειες ίσες με 35 % τόσο της κανονικής παραγωγής για τη συγκεκριμένη καλλιέργεια όσο και της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής του έτους κατά το οποίο έλαβε χώρα το έκτακτο γεγονός. Ωστόσο, η ιταλική μέθοδος δεν προβλέπει τη συνεκτίμηση «των τριών προηγούμενων ετών, αποκλεισμένου κάθε έτους για το οποίο ήταν καταβλητέα αποζημίωση συνεπεία άλλων δυσμενών καιρικών συνθηκών», βάσει των οποίων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές υπολογίζεται η κανονική παραγωγή, και, επιπλέον, βασίζεται στον υπολογισμό των απωλειών της «μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής». Ωστόσο, όπως αναφέρεται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές, η Επιτροπή θα δέχεται εναλλακτικές μεθόδους υπολογισμού της κανονικής παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών τιμών αναφοράς, εφόσον κρίνει ότι οι τιμές αυτές είναι αντιπροσωπευτικές και δεν βασίζονται σε αφύσικα υψηλές αποδόσεις.
- (79) Στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003 σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2000, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν αφενός ότι, προκειμένου να τεθούν σε εφαρμογή τα υποστηρικτικά μέτρα που προβλέπει ο νόμος 185/92 (δηλαδή προκειμένου ο δικαιούχος να λάβει την κρατική ενίσχυση), η ζημία ως ποσοστό τόσο της κανονικής παραγωγής όσο και της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε 35 %⁽³⁵⁾, και επεσήμαναν αφετέρου ότι αποφασίζουν βάσει

⁽³⁴⁾ Βλέπε για παράδειγμα: N 173/2001 (Ιταλία-Σαρδηνία)· C12/A/95 (Ιταλία). Για όλα τα έκτακτα δυσμενή καιρικά φαινόμενα για τα οποία η Ιταλία χορήγησε αποζημιώσεις βάσει του νόμου αριθ. 185/92 από την 1η Ιανουαρίου 2000 και τα σχετικά μετεωρολογικά στοιχεία, βλέπε υποσημείωση 10.

⁽³⁵⁾ Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασαν οι ιταλικές αρχές με την επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, όταν η γεωργική εκμετάλλευση που πλήττεται από ακραία καιρικά φαινόμενα εφαρμόζει το σύστημα της μονοκαλλιέργειας και όλα τα τμήματα της εκμετάλλευσης πλήττονται στον ίδιο βαθμό, το απαιτούμενο ποσοστό των ζημιών είναι ίδιο και για τα δύο κριτήρια (35 % της καλλιέργειας και 35 % της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής). Αντιθέτως, όταν στην πληγείσα εκμετάλλευση καλλιεργούνται άνω του ενός προϊόντα, τότε η πληγείσα καλλιέργεια, (π.χ. καλαμπόκι) πρέπει να έχει υποστεί ζημία πολύ μεγαλύτερη από 35 % του συνόλου (π.χ. 80 %), ώστε εάν η εν λόγω ζημία αναχθεί στο σύνολο των καλλιεργούμενων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που δεν έχουν υποστεί ζημία (π.χ. σπαραγγόφυτα) να αντιστοιχεί σε 35 % της συνολικής παραγωγής.

εκτιμήσεων που με τη σειρά τους βασίζονται στην τρέχουσα οικονομική θεωρία λαμβάνοντας ως βάση, όσον αφορά την παραγωγή και τις τιμές αγοράς, στοιχεία που προέρχονται από τουλάχιστον τριετές διάστημα. Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, η εν λόγω μεθοδολογία συνάδει πλήρως με αυτή που περιγράφεται στο σημείο 11.3.2 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών⁽³⁶⁾, καθώς το κατώτατο όριο που δικαιολογεί τη χορήγηση της ενίσχυσης είναι 35 % (και όχι 30 % ή 20 % όπως προβλέπεται από τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές) και η μέση κανονική παραγωγή υπολογίζεται σε τριετή βάση έχοντας ως αναφορά τα «φυσιολογικά» καλλιεργητικά έτη (δηλαδή έτη κατά τα οποία δεν σημειώθηκαν ούτε θεομηνίες ούτε αφύσικα υψηλές αποδόσεις).

- (80) Δεδομένου ότι η περίοδος αναφοράς ορίζεται κατά τρόπον ώστε το αποτέλεσμα του υπολογισμού να είναι πραγματικά αντιπροσωπευτικό και να μη βασίζεται σε αφύσικα υψηλές αποδόσεις, πρέπει να εξετασθεί εάν το γεγονός ότι η ιταλική μέθοδος δεν χρησιμοποιεί ως περίοδο αναφοράς «τα τρία προηγούμενα έτη, αποκλεισμένου κάθε έτους για το οποίο ήταν καταβλητέα αποζημίωση συνεπεία άλλων δυσμενών καιρικών συνθηκών» ενδεχομένως καθιστά την ιταλική μέθοδο υπολογισμού μη αντιπροσωπευτική της μέσης κανονικής παραγωγής, ευνοώντας έτσι τις καταχρήσεις και τις στρεβλώσεις. Υπενθυμίζεται ότι η μέθοδος που χρησιμοποιούν οι ιταλικές αρχές βασίζεται στο επίπεδο παραγωγής που είναι δυνατό να επιτύχει η γεωργική εκμετάλλευση υπό κανονικές συνθήκες, ήτοι απουσία ζημιών. Η εν λόγω μέθοδος λαμβάνει υπόψη την παραγωγή της εκάστοτε εκμετάλλευσης μείον το μέρος της παραγωγής που επαναχρησιμοποιείται στην ίδια την εκμετάλλευση. Το ύψος της παραγωγής υπολογίζεται συνεπώς βάσει «αντικειμενικών» παραμέτρων (έκταση, παραγωγικοί συντελεστές), οι οποίες είναι χαρακτηριστικές της συγκεκριμένης παραγωγικής ενότητας και δεν επηρεάζονται από εξωτερικούς παράγοντες που θα μπορούσαν να μεταβάλουν το ύψος της μέσης δυνατικής παραγωγής της γεωργικής εκμετάλλευσης.
- (81) Επιπλέον, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν ότι οι εκτιμήσεις τους βασίζονται στην τρέχουσα οικονομική θεωρία λαμβάνοντας ως βάση, όσον αφορά την παραγωγή και τις τιμές αγοράς, στοιχεία που προέρχονται από τουλάχιστον τριετές διάστημα. Με τον τρόπο αυτό, ο οποίος, σύμφωνα με τις κοινοποιηθείσες πληροφορίες, επιτρέπει τον υπολογισμό της μέσης κανονικής παραγωγής επί τριετούς βάσης λαμβάνοντας ως σημείο αναφοράς «φυσιολογικές» καλλιεργητικές περιόδους (δηλαδή καλλιεργητικά έτη κατά τα οποία δεν σημειώθηκαν ούτε θεομηνίες ούτε αφύσικα υψηλές αποδόσεις), καθιστά περιττή την αναφορά στα «τρία προηγούμενα έτη, αποκλεισμένου κάθε έτους για το οποίο ήταν καταβλητέα αποζημίωση συνεπεία άλλων δυσμενών καιρικών συνθηκών» για τον υπολογισμό αντιπροσωπευτικής τιμής. Η κανονική παραγωγή που υπολογίζεται με αυτή τη μέθοδο δεν μπορεί πράγματι να λάβει υπερβολικά υψηλές τιμές λόγω εξωτερικών παραγόντων που οδηγούν σε αφύσικα υψηλές αποδόσεις. Επίσης, σημειώνεται ότι οι απώλειες υπολογίζονται για κάθε γεωργική εκμετάλλευση ξεχωριστά και όχι βάσει του μέσου όρου της παραγωγής περισσότερων εκμεταλλεύσεων, κάτι που ενδεχομένως θα έδινε ανακριβή αποτελέσματα όσον αφορά τη ζημία που υπέστη κάθε μεμονωμένη εκμετάλλευση, με κίνδυνο υπεραποζημίωσης.
- (82) Όσον αφορά το γεγονός ότι η υπολογισμός της ζημίας είναι δυνατό να περιλαμβάνει τις απώλειες λόγω πρότερων θεομηνιών που έπληξαν την ίδια εκμετάλλευση κατά τη διάρκεια της ίδιας καλλιεργητικής περιόδου, με την προϋπόθεση ότι τα γεγονότα αυτά δεν αποτέλεσαν αντικείμενο άλλων αντισταθμίσεων, οι ιταλικές αρχές στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003 διευκρίνισαν ότι αυτό συνεπάγεται τα εξής: 1. για την ενεργοποίηση των μέτρων χορήγησης ενισχύσεων, οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες πρέπει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να έχουν ως συνέπεια απώλεια του 35 % της πληγείσας καλλιέργειας (διότι μόνον σε αυτή την περίπτωση οι εν λόγω συνθήκες είναι δυνατό να θεωρηθούν έκτακτες)· 2. η ενίσχυση αναλογεί στις απώλειες που υπέστη η συγκεκριμένη καλλιέργεια, εφόσον αυτές ανέρχονται σε τουλάχιστον 35 %· 3. οι απώλειες που οφείλονται σε πρότερες θεομηνίες που έπληξαν την ίδια ή διαφορετικές καλλιέργειες (απώλειες με αποτέλεσμα ζημία κάτω του 35 %) υπολογίζονται μόνον για τον προσδιορισμό του ύψους της ζημίας επί της μικτής εμπορεύσιμης παραγωγής και δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό των απωλειών που αποτελούν αντικείμενο παρέμβασης.
- (83) Όπως διαβεβαιώνουν οι ιταλικές αρχές στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, η ενίσχυση υπολογίζεται συνεπώς αποκλειστικά βάσει των ζημιών που υπέστησαν οι καλλιέργειες για τις οποίες το ποσοστό των απωλειών ήταν τουλάχιστον 35 %.
- (84) Στην ίδια επιστολή οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν επίσης ότι, σύμφωνα με το σημείο 11.3.6 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών⁽³⁷⁾, οι ασφαλισμένες καλλιέργειες θεωρούνται «μη πληγείσες» και οι σχετικές απώλειες δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της ενίσχυσης.

⁽³⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 9.

⁽³⁷⁾ Βλέπε υποσημείωση 9.

- (85) Από τις προαναφερθείσες πληροφορίες και τις διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν από τις ιταλικές αρχές, συνάγεται ότι η μέθοδος υπολογισμού των απωλειών που εφαρμόζει η Ιταλία για την αποζημίωση των γεωργών σε περίπτωση ζημιών λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών συνάδει με το σημείο 11.3.2 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, καθώς το κατώτατο όριο της ζημίας προκειμένου να χορηγηθεί η ενίσχυση ορίζεται σε 35 % (και όχι σε 30 % ή 20 % όπως προβλέπουν οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές), τόσο για την πληγείσα καλλιέργεια όσο και για τη μεικτή εμπορεύσιμη παραγωγή, και η μέση κανονική παραγωγή υπολογίζεται επί τριετούς βάσης λαμβάνοντας ως σημείο αναφοράς «φυσιολογικές» καλλιεργητικές περιόδους (δηλαδή καλλιεργητικά έτη κατά τα οποία δεν σημειώθηκαν ούτε θεομηνίες ούτε αφύσικα υψηλές αποδόσεις).

Ύψος της ενίσχυσης και κίνδυνος υπεραποζημίωσης

- (86) Σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 75 έως 82 ανωτέρω, οι ενισχύσεις που χορηγούνται για την αποζημίωση των γεωργών μπορούν να ανέλθουν σε 100 % του ύψους των ζημιών. Σε καμία περίπτωση οι ενισχύσεις δεν είναι δυνατό να υπερβούν το σύνολο των απωλειών που πραγματικά υπέστησαν οι γεωργοί.
- (87) Οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι οι ενισχύσεις υπολογίζονται βάσει της ζημίας που υπέστησαν οι καλλιέργειες για τις οποίες των ποσοστό των απωλειών είναι τουλάχιστο 35 % (διότι απώλειες κάτω του 35 % θεωρείται ότι είναι εντός των ορίων του συνηθούς επιχειρηματικού κινδύνου) και ότι, σύμφωνα με το σημείο 11.3.6 των κατευθυντήριων γραμμών ⁽³⁸⁾, οι ζημιές σε ασφαλισμένες καλλιέργειες δεν συνυπολογίζονται. Στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν επίσης ότι δεν συνυπολογίζονται τα συνηθή εξόδα τα οποία απέφυγε ο γεωργός, για παράδειγμα λόγω της μη συγκομιδής των καλλιεργειών.
- (88) Ο υπό εξέταση νόμος ορίζει ότι οι γεωργοί που έχουν πληγεί από το έκτακτο γεγονός έχουν πρόσβαση σε μία ή περισσότερες ενισχύσεις βάσει της νομοθεσίας, ανάλογα με το είδος της ζημίας και της γεωργικής εκμετάλλευσης. Οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν ότι οι γεωργοί έχουν μεν τη δυνατότητα να λάβουν διαφόρων ειδών ενισχύσεις, ωστόσο δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η υπεραποζημίωση. Στις επιστολές τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 και τον Νοέμβριο του 2003, οι εν λόγω αρχές διευκρίνισαν ότι οι ενισχύσεις που προορίζονται για την κάλυψη των ζημιών σε καλλιέργειες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και, σε κάθε περίπτωση, να μην υπερβαίνουν: i) την αξία των επενδεδυμένων κεφαλαίων στον παραγωγικό κύκλο (οι σχετικοί τεχνικοί όροι είναι «κεφάλαια καλλιέργειας» ή «προκαταβολές εξόδων καλλιέργειας», και περιλαμβάνουν τα ποσά που δαπάνησε ο γεωργός για την παραγωγή: για παράδειγμα τα έξοδα για το λίπασμα, τη συγκομιδή, τα φυτοφάρμακα, την απόκτηση των τεχνικών μέσων της παραγωγής, όπως σπόροι και κοπριά), τα οποία δεν καλύφθηκαν από τα έσοδα λόγω απώλειας προϊόντων (όπως επεσήμαναν οι ιταλικές αρχές, η ενίσχυση δεν αναλογεί στην πραγματική ζημία, η οποία, στην εν λόγω περίπτωση θα περιελάμβανε επίσης και τα αναμενόμενα κέρδη)· και ii) τις μείζονες δαπάνες, εφόσον υπάρχουν, με τις οποίες επιβαρύνονται οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις και που είναι απαραίτητες για την ολοκλήρωση του παραγωγικού κύκλου. Οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση των εγκαταστάσεων καλύπτουν μέρος μόνον του συνολικού κόστους. Η αρχή που χορηγεί τις ενισχύσεις πρέπει να διασφαλίζει ότι η εκάστοτε αντιστάθμιση δεν υπερβαίνει το ύψος της ζημίας, διότι σε αντίθετη περίπτωση το αποτέλεσμα θα είναι ο παράνομος πλουτισμός του γεωργού. Ομοίως, οι αρμόδιες αρχές για τη χορήγηση της ενίσχυσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις τυχόν άλλες δημόσιες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν για τον ίδιο σκοπό από τον υπό εξέταση νόμο.
- (89) Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 (πριν από την τροποποίηση που επέφερε το άρθρο 1 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 200 της 13ης Σεπτεμβρίου του 2002) ⁽³⁹⁾ και στα άρθρα 4 και 5 του νόμου αριθ. 185/92, οι οποίες προορίζονται για την αποζημίωση των γεωργών σε περίπτωση ζημιών λόγω θεομηνιών ή δυσμενών καιρικών συνθηκών, είναι δυνατό να θεωρηθούν συμβατές με την κοινή αγορά βάσει, αντιστοίχως, του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) και του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, ως ενισχύσεις που προορίζονται για την επανόρθωση ζημιών που οφείλονται σε θεομηνίες και δυσμενείς καιρικές που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες. Όσον

⁽³⁸⁾ Βλέπε υποσημείωση 9.

⁽³⁹⁾ Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η παράγραφος 2 του άρθρου 3 του νόμου αριθ. 185/1992, όπου παρατίθενται τα είδη των ενισχύσεων που χορηγούνται υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων έχει αντικατασταθεί σχεδόν εξ ολοκλήρου από τις 17 Σεπτεμβρίου του 2002 από το άρθρο 1 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 200 της 13ης Σεπτεμβρίου 2002 (ίμεσες επεμβάσεις υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που επλήγησαν από ακραία καιρικά φαινόμενα), το οποίο μετατράπηκε στο νόμο αριθ. 256 της 13ης Νοεμβρίου 2002. Το εν λόγω μέτρο εξετάζεται επί του παρόντος από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στο πλαίσιο της ενίσχυσης NN 145/02 (πρώην N 636/02) και δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

αφορά τις ενισχύσεις που πρόκειται να χορηγηθούν μετά την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης στην Ιταλία, οι ιταλικές αρχές θα πρέπει να κοινοποιούν, ένα προς ένα, κάθε καιρικό φαινόμενο που δικαιολογεί τη χορήγηση αποζημιώσεων κατ' εφαρμογή του νόμου αριθ. 185/92, και να παρέχουν τα απαραίτητα μετεωρολογικά στοιχεία προκειμένου η Επιτροπή να είναι σε θέση να ασκήσει τον έλεγχο που προβλέπεται στις παραγράφους 11.2.1 και 11.3.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών ⁽⁴⁰⁾.

Ενισχύσεις υπέρ των συνεταιρισμών εμπορίας και μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων (άρθρο 3 του νόμου αριθ. 185/92)

- (90) Ο νόμος αριθ. 185/92 ορίζει ότι και οι συνεταιρισμοί εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των οποίων τα έσοδα μειώθηκαν λόγω μειωμένων εισφορών των μελών τους ύστερα από θεομηνίες, μπορούν να επωφεληθούν των ενισχύσεων που προβλέπονται από τον εν λόγω νόμο ⁽⁴¹⁾. Η μείωση των εσόδων πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον σε 35 % του μέσου όρου των συνεισφορών και της παραγωγής που διατέθηκε στο εμπόριο κατά τη διετία που προηγήθηκε.
- (91) Πριν από τη θέση σε ισχύ των νέων κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών ήταν πάγια τακτική της Επιτροπής να εγκρίνει τη χορήγηση ενισχύσεων αυτού του είδους προς συνεταιρισμούς εμπορίας και μεταποίησης ⁽⁴²⁾. Η προσέγγιση της Επιτροπής βασιζόταν στην αρχή ότι, λόγω της μείωσης της παραγωγής ύστερα από θεομηνίες ή δυσμενείς καιρικές συνθήκες, οι γεωργοί ήταν αναγκασμένοι να μειώσουν τις συνεισφορές στους συνεταιρισμούς στους οποίους ανήκαν και στους οποίους ανέθεταν την εμπορική διάθεση των προϊόντων τους. Οι γεωργοί που είχαν πληγεί από θεομηνίες υφίσταντο συνεπώς διπλό πλήγμα: καταρχάς λόγω της καταστροφής των καλλιεργειών τους και, επιπλέον, λόγω των απωλειών των συνεταιρισμών στους οποίους ανήκαν και στους οποίους διέθεταν την παραγωγή τους. Μάλιστα, οι εν λόγω συνεταιρισμοί ήταν πιθανό να λειτουργούν με ζημία δεδομένων των πάγιων εξόδων τους και των μειωμένων συνεισφορών των μελών τους. Μετά τη θέση σε ισχύ των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή ακολούθησε αυτή την τακτική ⁽⁴³⁾ βασιζόμενη στο σημείο 11.3.8 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σύμφωνα με το οποίο: «Καταρχήν, οι ενισχύσεις της παρούσας ενότητας επιτρέπεται να καταβάλλονται μόνον σε γεωργούς ή, εναλλακτικά, σε οργάνωση παραγωγών, της οποίας ο γεωργός είναι μέλος. Στην περίπτωση αυτή το ποσό της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει την πραγματική ζημία που υπέστη ο γεωργός».
- (92) Στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, οι ιταλικές αρχές επεσήμαναν ότι η ζημία που υφίστανται οι συνεταιρισμοί έχει άμεσες συνέπειες για τους παραγωγούς που ανήκουν σε αυτούς. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση για την εν λόγω ζημία, όταν χορηγείται στον συνεταιρισμό, δεν δίδεται και στον παραγωγό. Σύμφωνα με τις διευκρινίσεις των ιταλικών αρχών, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της ζημίας που υπέστη ο παραγωγός, ο οποίος συνεισέφερε μειωμένη ποσότητα προϊόντων στον συνεταιρισμό, χωρίς η ζημία να αντισταθμίζεται από τα έσοδα που προέκυψαν από την εμπορική διάθεση των προϊόντων του. Οι ιταλικές αρχές θεωρούν ότι η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης εγγυάται τον σεβασμό του σημείου 11.3.8 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, καθώς το ύψος της συνολικής ενίσχυσης (ήτοι της ενίσχυσης που χορηγείται απευθείας στον γεωργό και της ενίσχυσης που δίδεται στον συνεταιρισμό για λογαριασμό του γεωργού, για την κάλυψη δικών του εξόδων) δεν υπερβαίνει την πραγματική ζημία που υπέστη ο γεωργός.
- (93) Από τις ανωτέρω παραγράφους προκύπτει ότι δεν δικαιολογείται ο αποκλεισμός από τις παρεμβάσεις που προβλέπει ο νόμος των συνεταιρισμών μεταποίησης και εμπορίας που επωφεληθήκαν τέτοιου είδους ενισχύσεων για λογαριασμό των μελών τους, λαμβάνοντας τις ενισχύσεις που θα μπορούσαν να είχαν χορηγηθεί απευθείας στους παραγωγούς.

⁽⁴⁰⁾ Στο σημείο 11.2.1 ορίζεται: «... η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να αξιολογεί τις προτάσεις χορήγησης ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β), κατά περίπτωση ...». Στο σημείο 11.3.1 ορίζεται: «Για να έχει η Επιτροπή τη δυνατότητα να αξιολογεί παρόμοια καθεστώτα ενισχύσεων, οι κοινοποιήσεις μέτρων ενίσχυσης για την αντιστάθμιση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες πρέπει να περιλαμβάνουν μεταξύ των δικαιολογητικών τα κατάλληλα μετεωρολογικά στοιχεία».

⁽⁴¹⁾ Πενταετή δάνεια με ευνοϊκούς όρους, το ύψος των οποίων υπολογίζεται βάσει των πάγιων εξόδων διαχείρισης και του ποσοστού μείωσης των εσόδων. Βλέπε αιτιολογική σκέψη 36 στοιχείο ε) της παρούσας απόφασης.

⁽⁴²⁾ Βλέπε για παράδειγμα τις ενισχύσεις αριθ. Ν 877/95 και αριθ. Ν 435/95.

⁽⁴³⁾ Βλέπε για παράδειγμα: Ν 679/2001 (Ιταλία-Μπολζάνο)· Ν 250/2002 (Ιταλία-Μπολζάνο)· Ν 301/2002 (Ιταλία-Τρέντο).

- (94) Από τα προαναφερθέντα συνάγεται ότι οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 (πριν από την τροποποίηση που επήλθε με το άρθρο 1 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 200 της 13ης Σεπτεμβρίου 2002) ⁽⁴⁴⁾ του νόμου 185/92, οι οποίες χορηγούνται για την αποζημίωση των συνεταιρισμών μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων που έχουν υποστεί ζημία λόγω θεομηνιών και δυσμενών καιρικών συνθηκών, εφόσον συνάδουν προς τις διατάξεις του σημείου 11.3.8 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών και χορηγήθηκαν στους συνεταιρισμούς για λογαριασμό των παραγωγών που ανήκουν σε αυτούς αντί της απευθείας χορήγησης ενισχύσεων στους γεωργούς, μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την κοινή αγορά βάσει, αντιστοίχως, του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) και του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Όσον αφορά τις ενισχύσεις που θα χορηγηθούν μετά την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης στην Ιταλία, οι ιταλικές αρχές θα πρέπει να κοινοποιούν, κατά περίπτωση, κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγείται, προκειμένου η Επιτροπή να είναι σε θέση να ελέγχει προσεκτικά αυτό το είδος ενισχύσεων, σύμφωνα με την πάγια τακτική της ⁽⁴⁵⁾.

Ενισχύσεις για την καταπολέμηση των επιζωοτιών (άρθρο 6 του νόμου αριθ. 185/92)

- (95) Το άρθρο 6 του νόμου αριθ. 185/92 επιτρέπει γενικά στις κοινοπραξίες παραγωγών να συνεισφέρουν στην ενίσχυση του εισοδήματος των κτηνοτροφικών μονάδων που επλήγησαν από κάποια ζωνόσο. Ο καθορισμός του τρόπου υλοποίησης αυτών των παρεμβάσεων θα γίνει μέσω διατάγματος του υπουργείου Γεωργίας. Μέσω του διατάγματος αυτού, θα θεσπιστεί επίσης η χορήγηση άμεσων και απευθείας ενισχύσεων προς τους εν λόγω γεωργούς, καθώς ο νόμος αριθ. 185/92 δεν αναφέρεται στο θέμα αυτό. Για τον λόγο αυτό, το άρθρο 6 του νόμου αριθ. 185/92 συνιστά κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Υπουργικό διάταγμα αριθ. 100460 της 18ης Μαρτίου 1993

- (96) Το διάταγμα περιέχει τις εκτελεστικές διατάξεις για την εφαρμογή των μέτρων που θεσπίζονται με γενικό τρόπο από το άρθρο 6 του νόμου αριθ. 185/92 και συνεπώς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.
- (97) Μετά τη θέση σε ισχύ των νέων κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας, προκειμένου να εγκριθούν, βάσει του σημείου 11.4 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, οι ενισχύσεις που προορίζονται για την καταπολέμηση των ζωνόσων πρέπει να πληρούν τις τέσσερις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- (98) 1. οι ασθένειες πρέπει να αφορούν το δημόσιο συμφέρον. Πρέπει να υπάρχουν κοινοτικές ή εθνικές διατάξεις, προβλεπόμενες είτε από το νόμο είτε από διοικητική πράξη, που να επιβάλλουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές να αντιμετωπίσουν την εν λόγω ασθένεια, είτε μέσω της οργάνωσης μέτρων για την εξάλειψή της, και τα μέτρα ενίσχυσης θα γίνονται δεκτά μόνον στο πλαίσιο του κατάλληλου προγράμματος πρόληψης, ελέγχου και εξάλειψης της ασθένειας που υλοποιείται σε κοινοτικό, εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο (σημείο 11.4.2 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών).
- (99) 2. οι στόχοι των μέτρων ενίσχυσης πρέπει να είναι προληπτικοί ή αντισταθμιστικοί ή συνδυασμός των δύο (σημείο 11.4.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών).
- (100) 3. οι ενισχύσεις πρέπει να συμβιβάζονται με τις ειδικές διατάξεις που προβλέπονται στην κοινοτική κτηνιατρική νομοθεσία (σημείο 11.4.4 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών).
- (101) 4. μπορεί να χορηγείται ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι 100 % των πραγματικών δαπανών εφόσον δεν υπάρχει υπεραντιστάθμιση (σημείο 11.4.5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών).

⁽⁴⁴⁾ Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η παράγραφος 2 του άρθρου 3 του νόμου 185/1992, όπου παρατίθενται τα είδη των ενισχύσεων που χορηγούνται υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, έχει αντικατασταθεί σχεδόν εξ ολοκλήρου από τις 17 Σεπτεμβρίου του 2002 από το άρθρο 1 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 200 της 13ης Σεπτεμβρίου 2002 (άμεσες επεμβάσεις υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που έχουν πληγεί από ακραία καιρικά φαινόμενα), το οποίο μετατράπηκε στο νόμο αριθ. 256 της 13ης Νοεμβρίου 2002. Το εν λόγω μέτρο εξετάζεται επί του παρόντος από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στο πλαίσιο της ενίσχυσης NN 145/02 (πρώην N636/02) και δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

⁽⁴⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 43.

- (102) Επιπλέον, σύμφωνα με τις νέες κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές, και ειδικότερα με την παράγραφο 11.2.2, προκειμένου να αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση, αφαιρούνται από το ποσό της ενίσχυσης τυχόν οφειλόμενες πληρωμές. π.χ. βάσει ασφαλιστικών συμβολαίων.
- (103) Οι ενισχύσεις στις οποίες αναφέρεται το προεδρικό διάταγμα χορηγούνται αποκλειστικά σε περιπτώσεις ζωονόσων για τις οποίες προβλέπεται υποχρεωτικό πρόγραμμα εξάλειψης βάσει του νόμου αριθ. 218 της 2ας Ιουνίου 1988, ο οποίος προβλέπει μέτρα για την καταπολέμηση του αφθώδους πυρετού και άλλων ζωονόσων. Οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνον για την περίοδο αναμονής λόγω της υποχρεωτικής σφαγής των ζώων, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι ή τους τρεις μήνες. Ο σκοπός της ενίσχυσης είναι αντι-σταθμιστικός, καθώς χορηγείται για την αποζημίωση των παραγωγών για την απώλεια εισοδήματος που υφίστανται ως αποτέλεσμα της υποχρεωτικής σφαγής των ζώων τους στο πλαίσιο των προγραμμάτων εκρίζωσης της νόσου. Τα μέτρα συνάδουν με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία. Δεν φαίνεται πιθανό η ενίσχυση να οδηγήσει σε υπεραντιστάθμιση, καθώς η κρατική συνεισφορά δεν υπερβαίνει το 40 % της μεικτής εμπορεύσιμης παραγωγής των ζώων που θανατώθηκαν.
- (104) Στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, οι ιταλικές αρχές διαβεβαίωσαν επίσης ότι, σε κάθε μελλοντική εφαρμογή του μέτρου, θα διασφαλίζουν την αποφυγή υπεραντιστάθμισης λόγω σώρευσης της εν λόγω ενίσχυσης με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για τον ίδιο σκοπό και ότι τυχόν εκκρεμύσεις πληρωμές στο πλαίσιο ασφαλιστικών συμβολαίων θα αφαιρούνται από το ποσό της ενίσχυσης.
- (105) Από τις ανωτέρω παραγράφους προκύπτει ότι οι ενισχύσεις που προβλέπονται από το Π.Δ. αριθ. 100460 δεν αντιβαίνουν στις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις. Κρίνονται επίσης συμβατές με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

Ενισχύσεις για πρωτοβουλίες ενεργητικής προστασίας (άρθρο 8 του νόμου αριθ. 185/92)

- (106) Το άρθρο 8 του νόμου αριθ. 185/92 προβλέπει κρατική συνεισφορά σε ποσοστό 80 % για την κάλυψη των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις που αφορούν πρωτοβουλίες ενεργητικής προστασίας, όπως δίκτυα για προστασία από το χαλάζι, και σε ποσοστό 50 % για την κάλυψη των επιλέξιμων δαπανών για τη διαχείριση και τη συντήρηση των μέσων προστασίας που τέθηκαν σε λειτουργία στο πλαίσιο αυτών των επενδύσεων. Οι επενδύσεις αποσκοπούν στην πρόληψη των ζημιών που προκαλούνται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες ή άλλα έκτακτα γεγονότα. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασέχθηκαν από τις ιταλικές αρχές, οι εν λόγω επενδύσεις είναι εναλλακτικές των πρωτοβουλιών παιητικής προστασίας (ασφάλιση) στις περιπτώσεις που η επένδυση αυτού του είδους είναι πλεονεκτική και οικονομικά συμφέρουσα σε σχέση με την αντίστοιχη δαπάνη για την παιητική προστασία.
- (107) Ανεξαρτήτως του σκοπού τους, οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8 δεν μπορούν να αξιολογηθούν βάσει των κανόνων που τίθενται στο σημείο 11 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις ενισχύσεις για την αντιστάθμιση ζημιών στη γεωργική παραγωγή ή στα μέσα γεωργικής παραγωγής. Οι εν λόγω κανόνες διέπουν αποκλειστικά τις εκ των υστέρων αντισταθμιστικές ενισχύσεις, οι οποίες χορηγούνται μετά την επέλευση του έκτακτου γεγονότος, καθώς και τις εκ των προτέρων ενισχύσεις για την κάλυψη των ασφαλιστών για την ασφαλιστική κάλυψη έναντι τέτοιου είδους κινδύνων. Στους προαναφερθέντες κανόνες δεν περιέχονται διατάξεις σχετικά με τις ενισχύσεις για πρωτοβουλίες ενεργητικής προστασίας, όπως αυτές που περιγράφουν οι ιταλικές αρχές στο άρθρο 8 του νόμου αριθ. 185/92.
- (108) Προκύπτει συνεπώς ότι οι ενισχύσεις που προβλέπονται από το υπό εξέταση άρθρο πρέπει να αξιολογηθούν υπό το πρίσμα των διατάξεων που ισχύουν για τις ενισχύσεις που χορηγούνται για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, δηλαδή για επενδύσεις που γίνονται στο επίπεδο της πρωτογενούς παραγωγής, οι οποίες από την 1η Ιανουαρίου 2000 διέπονται από το σημείο 4.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών.
- (109) Πιο συγκεκριμένα, στο σημείο 4.1.1.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών ορίζεται ότι η επένδυση θα πρέπει να επιδιώκει έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους στόχους: τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση και αναδιάρθρωση της παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας, τη διαφύλαξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, των συνθηκών υγιεινής και του επιπέδου καλής διαβίωσης των ζώων ή την προώθηση της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων της εκμετάλλευσης. Οι ενισχύσεις για επενδύσεις που δεν επιδιώκουν κάποιον από τους στόχους αυτούς, ιδίως οι επενδύσεις για απλές επενδύσεις αντικατάστασης, οι οποίες με κανένα τρόπο δεν βελτιώνουν τις συνθήκες γεωργικής παραγωγής, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι διευκολύνουν την ανάπτυξη του τομέα και επομένως δεν εμπίπτουν στην παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

- (110) Σύμφωνα με το σημείο 4.1.1.2, το μέγιστο ποσοστό δημόσιας στήριξης, εκφραζόμενο ως μέγεθος επιλέξιμης επένδυσης, περιορίζεται σε ανώτατο όριο 40 % ή 50 % στις μειονεκτικές περιοχές, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 17 του κανονισμού για την αγροτική ανάπτυξη ⁽⁴⁶⁾. Εντούτοις, στην περίπτωση επενδύσεων που πραγματοποιούνται από νέους γεωργούς εντός πενταετίας από την εγκατάστασή τους, το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης αυξάνεται σε 45 % ή 55 % σε μειονεκτικές περιοχές.
- (111) Σύμφωνα με το σημείο 4.1.1.3, ενίσχυση για επενδύσεις μπορεί να χορηγείται μόνο σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις η οικονομική βιωσιμότητα των οποίων μπορεί να αποδειχθεί μετά από αξιολόγηση των προοπτικών της εκμετάλλευσης ⁽⁴⁷⁾ και στις οποίες ο γεωργός διαθέτει επαρκή επαγγελματική ικανότητα. Η εκμετάλλευση πρέπει να πληροί τα ελάχιστα κοινοτικά πρότυπα σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων. Εντούτοις όταν οι επενδύσεις γίνονται με σκοπό τη συμμόρφωση με τα νέα θεσπιζόμενα ελάχιστα πρότυπα όσον αφορά το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων, θα μπορεί να χορηγείται ενίσχυση για την επίτευξη αυτών των νέων προτύπων.
- (112) Σύμφωνα με το σημείο 4.1.1.4 δεν χορηγείται ενίσχυση για επενδύσεις που έχουν ως στόχο την αύξηση της παραγωγής προϊόντων τα οποία δεν μπορούν να βρουν κανονικές διεξόδους στην αγορά. Η ύπαρξη κανονικών διεξόδων στην αγορά θα πρέπει να εκτιμάται στο κατάλληλο επίπεδο από την άποψη των σχετικών προϊόντων, του τύπου των επενδύσεων, και των υπάρχουσών και αναμενόμενων ικανοτήτων παραγωγής. Λαμβάνονται υπόψη οι τυχόν περιορισμοί της παραγωγής ή τα όρια της κοινοτικής στήριξης στο πλαίσιο των κοινών οργανώσεων αγοράς. Εάν, στο πλαίσιο μιας κοινής οργάνωσης αγοράς, υφίστανται περιορισμοί της παραγωγής ή όρια της κοινοτικής στήριξης σε επίπεδο μεμονωμένων γεωργών, εκμεταλλεύσεων ή μεταποιητικών μονάδων, δεν επιτρέπεται να χορηγείται ενίσχυση για επενδύσεις, οι οποίες θα οδηγούσαν σε αύξηση της παραγωγής πέραν των εν λόγω περιορισμών ή ορίων.
- (113) Σύμφωνα με το σημείο 4.1.1.5 οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν: την ανέγερση ή απόκτηση ή βελτίωση ακινήτων· νέα μηχανήματα και εξοπλισμό ⁽⁴⁸⁾, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών· γενικά έξοδα, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και αδειών, σε ποσοστό μέχρι 12 % των δαπανών που προαναφέρθηκαν· αγορά γης, συμπεριλαμβανομένων των νομίμων αμοιβών, φόρων και δαπανών μεταγραφής. Σύμφωνα με το σημείο 4.1.1.8, οι ανώτατες επιλέξιμες προς στήριξη δαπάνες δεν πρέπει να υπερβαίνουν το όριο για το σύνολο των επιλέξιμων προς στήριξη επενδύσεων που έχει καθοριστεί από το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού για την αγροτική ανάπτυξη.
- (114) Σύμφωνα με το σημείο 4.1.1.9, η Επιτροπή θα εφαρμόσει επίσης αναλογικά τους κανόνες της παρούσας ενότητας στις επενδύσεις σε πρωτογενή γεωργική παραγωγή, οι οποίες δεν πραγματοποιούνται από γεωργούς, παραδείγματος χάρι, όταν ο εξοπλισμός αγοράζεται από ομάδα παραγωγών για κοινή χρήση.
- (115) Οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8 του νόμου 185/92 ορίζονται γενικά ως επενδύσεις για πρωτοβουλίες ενεργητικής προστασίας, οι οποίες υλοποιούνται εναλλακτικά προς την παθητική προστασία (ασφάλιση). Οι ιταλικές αρχές κλήθηκαν να παράσχουν διευκρινίσεις και παραδείγματα των επενδύσεων που εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή. Στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 οι ιταλικές αρχές έδωσαν μόνον ένα γενικό παράδειγμα των εν λόγω επενδύσεων, δηλαδή τα δίχτυα για προστασία από το χαλάζι, αποκαλύπτοντας ότι δεν υπήρξαν τέτοιου είδους επενδύσεις λόγω έλλειψης της αναγκαίας τεχνολογίας.

⁽⁴⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών (ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80)· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1783/2003 (ΕΕ L 270 της 21.10.2003, σ. 70).

⁽⁴⁷⁾ Ενίσχυση σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες δεν επιτρέπεται να χορηγείται, εκτός εάν η εν λόγω ενίσχυση πληροί τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων.

⁽⁴⁸⁾ Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όταν πληρούνται ταυτόχρονα οι εξής τέσσερις όροι: υπάρχει δήλωση του πωλητή, η οποία πιστοποιεί την ακριβή προέλευση του εξοπλισμού και βεβαιώνει ότι ο εν λόγω εξοπλισμός δεν έχει ήδη λάβει εθνική ή κοινοτική ενίσχυση· η αγορά του εξοπλισμού αποτελεί ιδιαίτερο πλεονέκτημα για το πρόγραμμα ή το έργο ή επιβάλλεται από έκτακτες περιστάσεις (δεν υπάρχει διαθέσιμος νέος εξοπλισμός στις απαιτούμενες προθεσμίες, ώστε απειλείται η καλή υλοποίηση του έργου)· μειώνεται το κόστος (και κατά συνέπεια το ποσό της ενίσχυσης) σε σχέση με το κόστος του ίδιου εξοπλισμού σε καινούργια κατάσταση, ενώ διατηρείται ταυτόχρονα καλή σχέση κόστους/οφελούς. Τα τεχνικά ή/και τεχνολογικά χαρακτηριστικά του μεταχειρισμένου εξοπλισμού που αγοράζεται πρέπει να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του έργου.

- (116) Η χορήγηση της υπό εξέταση ενίσχυσης δεν υπόκειται σε καμία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις της παραγράφου 4.1.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών. Υπενθυμίζεται επίσης ότι το άρθρο 8 του νόμου αριθ. 185/92 θέτει για τις εν λόγω επενδύσεις το ανώτατο όριο του 80 % για τις ενισχύσεις. Για τις επενδύσεις στην πρωτογενή παραγωγή, η Επιτροπή επιτρέπει τις ενισχύσεις σε ποσοστό έως 40 % για τις επενδύσεις στις κανονικές ζώνες και έως 50 % στις μειονεκτικές περιοχές, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999. Το ποσοστό του 80 % που έχουν θέσει οι ιταλικές αρχές υπερβαίνει συνεπώς το ανώτατο όριο που έχει θεσπίσει η Επιτροπή.
- (117) Η Επιτροπή θεωρεί, ωστόσο, ότι η προβλεπόμενη ενίσχυση μέχρι το ποσοστό του 80 % των δαπανών που σχετίζονται με τις πρωτοβουλίες για την ενεργητική προστασία που προβλέπονται από το άρθρο 8 του νόμου αριθ. 185/92 δεν μπορεί να επωφεληθεί των παρεκκλίσεων του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, και είναι συνεπώς ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.
- (118) Το άρθρο 8 του νόμου αριθ. 185/92 θεσπίζει επίσης μία ενίσχυση μέχρι το ποσοστό του 50 % των επιλέξιμων δαπανών για τη διαχείριση και τη συντήρηση του εξοπλισμού που χρηματοδοτήθηκε μέσω των ενισχύσεων που αναφέρονται ανωτέρω. Στην επιστολή της στις 19 Απριλίου 2000 η Επιτροπή κάλεσε τις ιταλικές αρχές να αιτιολογήσουν τη χορήγηση αυτής της ενίσχυσης, η οποία φαινόταν να καλύπτει λειτουργικά έξοδα που επιβαρύνουν κανονικά τις ίδιες τις εκμεταλλεύσεις στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας τους. Στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 οι ιταλικές αρχές απάντησαν ότι η προβλεπόμενη ενεργητική προστασία είχε συλλογικό χαρακτήρα και οι σχετικές πρωτοβουλίες υλοποιούνταν από κοινοπραξίες ή άλλους φορείς. Οι σχετικές δαπάνες δεν ενέπιπταν στην ίδια κατηγορία με αυτές που βάρυναν τις μεμονωμένες εκμεταλλεύσεις. Η ενίσχυση σε ποσοστό 50 % προβλέφθηκε κατ' αναλογία προς την κρατική συνεισφορά για τις ασφαλιστικές συμβάσεις.
- (119) Η απάντηση των ιταλικών αρχών επιβεβαιώνει ότι η συνεισφορά του 50 % προορίζεται ουσιαστικά για την κάλυψη των εξόδων διαχείρισης και συντήρησης του εξοπλισμού προστασίας έναντι των δυσμενών καιρικών συνθηκών, ο οποίος τέθηκε σε λειτουργία χάρη στις προαναφερθείσες επενδύσεις. Το γεγονός ότι η ενίσχυση χορηγείται σε κοινοπραξίες, οι οποίες αναλαμβάνουν τη διαχείρισή της, είναι άνευ σημασίας καθώς τελικοί αποδέκτες της ενίσχυσης είναι οι αγρότες, οι οποίοι επωφελούνται από τον σχετικό εξοπλισμό. Πρόκειται συνεπώς για μία ενίσχυση η οποία έχει απλώς ως στόχο την ανακούφιση των αγροτών από τα συνήθη λειτουργικά έξοδα που σχετίζονται με την καθημερινή διαχείριση της εκμετάλλευσής τους (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων για τη συντήρηση του εξοπλισμού και των επενδύσεων) για όλη τη διάρκεια της ενίσχυσης. Οι ενισχύσεις μέσω των οποίων καλύπτονται δαπάνες που βαρύνουν κανονικά τον γεωργό είναι εξ ορισμού ενισχύσεις λειτουργίας⁽⁴⁹⁾ ή ενισχύσεις που απλώς παρέχουν βραχυπρόθεσμο οικονομικό πλεονέκτημα. Πρόκειται για ενισχύσεις χωρίς διαρθρωτικές συνέπειες στην ανάπτυξη του κλάδου, οι οποίες δεν είναι δυνατό να θεωρηθούν ενισχύσεις που προωθούν την ανάπτυξη ορισμένων δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών τομέων. Συμπεραίνεται συνεπώς ότι οι εν λόγω ενισχύσεις δεν είναι δυνατό να επωφεληθούν καμίας εκ των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, και είναι συνεπώς ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.
- (120) Με την επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 και εν συνέχεια με την επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι ουδέποτε χορηγήθηκαν οι ενισχύσεις που προβλέπονται από το άρθρο 8 του νόμου 185/92.

Ενισχύσεις για ασφαλιστικές συμβάσεις (Π.Δ. αριθ. 324 της 17ης Μαΐου 1996 για την αντικατάσταση του άρθρου 9 του νόμου 185/92)

- (121) Το άρθρο 9 του νόμου αριθ. 185/92 θέτει τους όρους υπό τους οποίους το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης χορηγεί ενισχύσεις για την κάλυψη των ασφαλιστρών.
- (122) Στην επιστολή τους της 20ής Νοεμβρίου 2000, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν ότι το άρθρο 9 του νόμου αριθ. 185/92 σχετικά με τα επιδοτούμενα ασφαλιστικά προγράμματα αντικαταστάθηκε από το Π.Δ. αριθ. 324 της 17ης Μαΐου 1996 (διατάξεις που αντικαθιστούν το άρθρο 9 του νόμου αριθ. 185/92 της 14ης Φεβρουαρίου 1992 σχετικά με την επιδοτούμενη γεωργική ασφάλιση).

⁽⁴⁹⁾ Βλέπε απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουνίου 1995 στην υπόθεση T-459/93 (Siemens SA κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή 1995, I-1675) και σημείο 3.5 των κατευθυντήριων γραμμών.

- (123) Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, το διάταγμα εκδόθηκε για τη συμμόρφωση της ιταλικής νομοθεσίας στον τομέα της επιδοτούμενης ασφάλισης με την κοινοτική νομοθεσία. Το Π.Δ. 324/96 θεσπίζει ρητές διατάξεις σχετικά με τις επιδοτούμενες ασφαλιστικές συμβάσεις. Η κρατική συνεισφορά για τον σκοπό αυτό μπορεί να ανέλθει σε 65 % στις περιοχές υψηλού κινδύνου από κλιματολογική άποψη.
- (124) Ειδικότερα, το άρθρο 1 παράγραφος 2 του Π.Δ. αριθ. 324 της 1ης Μαΐου 1996 προβλέπει τρία είδη συμβάσεων που είναι δυνατό να αφορούν:
- α) αποζημίωση για ζημιές που έχουν προκληθεί σε συγκεκριμένες καλλιέργειες λόγω χαλαζόπτωσης, πάγου, παγετού ή άλλων δυσμενών καιρικών συνθηκών [άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α)]·
 - β) αποζημίωση των ζημιών που έχουν υποστεί οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή συγκεκριμένες καλλιέργειες λόγω του συνόλου των δυσμενών καιρικών φαινομένων που είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση της αξίας της παραγωγής σε βαθμό μεγαλύτερο από τον αναμενόμενο στο πλαίσιο του επιχειρηματικού κινδύνου. Οι συμβάσεις είναι επίσης δυνατό να αφορούν τις απώλειες λόγω ασθενειών των φυτών, εφόσον αυτές συνδέονται άμεσα με κάποιο δυσμενές καιρικό φαινόμενο, ζημία ως προς την ποιότητα, αλλά και ζημία λόγω ζωνοδόων [άρθρο 1 παράγραφος 2, στοιχείο β)]·
 - γ) αποζημίωση των ζημιών που έχουν υποστεί οι κύριες καλλιέργειες των γεωργικών εκμεταλλεύσεων λόγω του συνόλου των δυσμενών καιρικών φαινομένων που είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση της αξίας της παραγωγής σε βαθμό μεγαλύτερο από τον αναμενόμενο στο πλαίσιο του επιχειρηματικού κινδύνου [άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο γ)].
- (125) Στο Π.Δ. αριθ. 324 της 17ης Μαΐου 1996 δεν γίνεται καμία αναφορά στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα διάφορα είδη ασφαλιστικών συμβάσεων προκειμένου να χορηγηθεί η εν λόγω ενίσχυση ⁽⁵⁰⁾. Όσον αφορά τον συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο [όπως αυτός προσδιορίζεται στις συμβάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ) του Π.Δ.], στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000 οι ιταλικές αρχές σημειώνουν ότι αυτός ορίζεται γενικά σε 10-15 %. Βάσει αυτής της διευκρίνισης και της διατύπωσης του Π.Δ., είναι πιθανό όλες οι προαναφερθείσες συμβάσεις να αφορούν ασφαλιστική κάλυψη που να μην καλύπτει και τον κίνδυνο θεομηνιών βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β), ή γεγονότων που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τη σχετική διατύπωση, όλα τα είδη συμβάσεων που περιέχονται στο διάταγμα 324/96 θα μπορούσαν να επωφεληθούν της προβλεπόμενης ενίσχυσης μέχρι του ποσοστού του 50 % (65 % σε περιοχές υψηλού κλιματολογικού κινδύνου).
- (126) Επίσης, το Π.Δ. αναφέρεται αποκλειστικά στα ανώτατα όρια της ενίσχυσης που το κράτος μπορεί να χορηγήσει για την κάλυψη των ασφαλιστρών, χωρίς να διευκρινίζεται εάν πρόκειται για τα μέγιστα ποσά των ενισχύσεων που είναι δυνατό να χορηγηθούν στις περιπτώσεις αυτές. Το διάταγμα δεν κάνει καμία αναφορά σε ενδεχόμενη σώρευση με ενισχύσεις με παρόμοιο σκοπό που χορηγούνται σε περιφερειακό ή επαρχιακό επίπεδο από κρατικά κονδύλια. Ωστόσο, δεν αποκλείεται το ποσοστό του 50 % (ή του 65 %) που ορίζει το διάταγμα να υπερβεί το ποσό που θεωρείται αποδεκτό —εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις για αυτό το είδος ενισχύσεων— βάσει των κοινοτικών διατάξεων.
- (127) Μετά τη θέση σε ισχύ των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, οι ενισχύσεις για ασφαλιστικές συμβάσεις αξιολογούνται βάσει του σημείου 11.5 (ενίσχυση για την πληρωμή ασφαλιστρών), όπου αναφέρεται ότι ως εναλλακτική δυνατότητα σε σχέση με την πληρωμή εκ των υστέρων αποζημίωσης που προκαλούνται από θεομηνίες, ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει καθεστώτα ενισχύσεων για να ενθαρρύνουν τους γεωργούς να αποκτούν ασφαλιστική κάλυψη έναντι παρόμοιων γεγονότων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το σημείο 11.5.1, είναι πάγια πολιτική της Επιτροπής να επιτρέπει ενισχύσεις σε ποσοστό μέχρι 80 % του κόστους των ασφαλιστρών για την κάλυψη έναντι απωλειών που προκαλούνται από θεομηνίες και έκτακτα γεγονότα, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 11.2 ανωτέρω, και από δυσμενή κλιματικά γεγονότα, τα οποία μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες σύμφωνα με το σημείο 11.3.

⁽⁵⁰⁾ Στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου του 2000 οι ιταλικές αρχές εξήγησαν ότι η βασική διαφορά μεταξύ των τριών ειδών ασφαλιστικής κάλυψης συνίσταται στο γεγονός ότι οι συμβάσεις της κατηγορίας α) καλύπτουν τους κινδύνους μεμονωμένων έκτακτων γεγονότων σε μεμονωμένες καλλιέργειες, αυτές της κατηγορίας β) καλύπτουν τους κινδύνους περισσότερων έκτακτων γεγονότων σε μεμονωμένες καλλιέργειες ή εγκαταστάσεις, ενώ οι συμβάσεις της κατηγορίας γ) καλύπτουν τους κινδύνους περισσότερων έκτακτων γεγονότων σε διάφορες καλλιέργειες.

- (128) Εφόσον η ασφάλιση καλύπτει και άλλες απώλειες που οφείλονται σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες ή σε φυτικές και ζωικές ασθένειες, το ύψος της ενίσχυσης περιορίζεται σε 50 % του κόστους των ασφαλιστρών. Η Επιτροπή εξετάζει κατά περίπτωση και άλλα μέτρα ενίσχυσης όσον αφορά την ασφάλιση έναντι θεομηνιών και έκτακτων γεγονότων, ιδίως τα καθεστώτα αντασφάλισης και άλλα μέτρα ενίσχυσης που αποσκοπούν στην υποστήριξη των παραγωγών σε ζώνες ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου.
- (129) Στο σημείο 11.5.3 ορίζεται εξάλλου ότι οι ενισχύσεις για την πληρωμή ασφαλιστρών δεν επιτρέπεται να αποτελούν φραγμό στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ασφαλιστικών υπηρεσιών. Αυτό θα συνέβαινε, για παράδειγμα, εάν η δυνατότητα παροχής ασφαλιστικής κάλυψης περιοριζόταν σε μία και μόνη εταιρεία ή όμιλο εταιρειών ή εάν όρος της ενίσχυσης ήταν ότι η ασφαλιστική σύμβαση πρέπει να συνάπτεται με εταιρεία εγκατεστημένη στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.
- (130) Για την καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω διατάξεων, υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές, δυσμενή καιρικά φαινόμενα όπως ο παγετός, το χαλάζι, ο πάγος, η βροχή ή η ξηρασία μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης μόνον εφόσον αφορούν απώλειες ίσες με 30 % τουλάχιστον (20 % στις μειονεκτικές περιοχές) της κανονικής παραγωγής, υπολογισθείσας βάσει των κριτηρίων που θέτουν οι ίδιες οι κατευθυντήριες γραμμές. Βάσει των κριτηρίων αυτών, οι ασφαλιστικές συμβάσεις που καλύπτουν αποκλειστικά τις θεομηνίες, κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) και καιρικά φαινόμενα όπως παγετός, χαλάζι, βροχή κ.λπ. που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) είναι δυνατό να λάβουν ενίσχυση έως και 80 %. Οι συμβάσεις που καλύπτουν, εκτός από τους προαναφερθέντες και άλλους κινδύνους οι οποίοι δεν πληρούν τα απαραίτητα κριτήρια ώστε να εξομοιωθούν προς θεομηνίες βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) μπορούν συνεπώς να επωφεληθούν ενίσχυσης έως το ποσοστό του 50 %. Οι ασφαλιστικές συμβάσεις που καλύπτουν ζημιές λόγω γεγονότων που δεν μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) δεν είναι επιλέξιμες για τη χορήγηση ενίσχυσης ⁽⁵¹⁾.
- (131) Οι προαναφερθείσες συμβάσεις που προβλέπονται από το άρθρο 1 παράγραφος 2 του Π.Δ. αριθ. 324 της 17ης Μαΐου 1996 πρέπει ωστόσο να εξετασθούν υπό το πρίσμα των διατάξεων του σημείου 11.5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών. Κάθε είδος ασφαλιστικής σύμβασης αξιολογείται χωριστά.

Συμβάσεις βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 2 στοιχείο α)

- (132) Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) του Π.Δ. 324/96, μπορούν να χορηγηθούν ενισχύσεις για την πληρωμή των ασφαλιστρών στο πλαίσιο ασφαλιστικών συμβάσεων που καλύπτουν τις ζημιές που υφίστανται συγκεκριμένες καλλιέργειες λόγω χαλαζόπτωσης, πάγου ή άλλων δυσμενών καιρικών συνθηκών. Δεν αναφέρονται οι θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2, στοιχείο β), της συνθήκης. Όσον αφορά τα δυσμενή καιρικά φαινόμενα, το άρθρο δεν διευκρινίζει εάν οι υπό εξέταση ασφαλιστικές συμβάσεις καλύπτουν κινδύνους που πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να εξομοιωθούν προς τις θεομηνίες που προβλέπονται από το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης (απώλειες ύψους 30 % τουλάχιστον στις κανονικές περιοχές· 20 % στις μειονεκτικές). Πράγματι, η νομοθεσία δεν προσδιορίζει το κατώτατο όριο της ζημίας που αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της εν λόγω ενίσχυσης. Προκύπτει συνεπώς ότι, βάσει του άρθρου 1 εδάφιο 2 στοιχείο α) οι γεωργοί μπορούν να λάβουν ενισχύσεις για την πληρωμή των ασφαλιστρών που αφορούν την κάλυψη έναντι οποιουδήποτε κλιματολογικού κινδύνου, ανεξαρτήτως του ύψους των ζημιών που υπέστησαν.
- (133) Προκειμένου να διασαφηνισθεί το ζήτημα αυτό, στην επιστολή της στις 19 Απριλίου 2000, η Επιτροπή ζήτησε ρητά από τις ιταλικές αρχές να διευκρινίσουν εάν οι ενισχύσεις που προβλέπονται για αυτό το είδος συμβάσεων αφορούν ασφαλιστική κάλυψη έναντι χαλαζόπτωσης, παγετού και άλλων δυσμενών καιρικών φαινομένων, ανεξαρτήτως του ύψους της ζημίας που προκαλούν τα εν λόγω γεγονότα, ή εάν η αποζημίωση χορηγείται μόνον όταν η ζημία υπερβαίνει κάποιο κατώτατο όριο. Στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000, οι ιταλικές αρχές δήλωσαν ότι, λόγω της απελευθέρωσης της αγοράς ασφαλιστικών προϊόντων και της ελεύθερης σύναψης συμβάσεων, δεν ήταν δυνατό να οριστεί κατώτατο όριο ζημιών για τη χορήγηση αποζημίωσης. Βάσει εμπειρικών στοιχείων που προκύπτουν από την εξέταση των ασφαλιστικών συμβάσεων που έχουν ήδη συναφθεί, προκύπτει ότι το σύνθηδες κατώτατο όριο ζημιών ανέρχεται σε 10-15 %.

⁽⁵¹⁾ Σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν προηγουμένως, αυτές οι ασφαλιστικές συμβάσεις ήταν δυνατό να λάβουν σταδιακά μειούμενη ενίσχυση μέχρι το ποσοστό του 30 %, σε συνολικό διάστημα δέκα ετών. Βλέπε απόφαση σχετικά στην υπόθεση C 12/A/95.

- (134) Ελλείπει πιο λεπτομερούς απάντησης και λοιπών στοιχείων εκ μέρους των ιταλικών αρχών, προκύπτει ότι η χορήγηση των ενισχύσεων βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) του Π.Δ. 324/96 δεν υπόκειται σε καμία ειδική προϋπόθεση και ότι οι εν λόγω ενισχύσεις μπορούν θεωρητικά να χορηγούνται για κάθε είδους ασφάλιση που καλύπτει δυσμενή καιρικά φαινόμενα, ανεξαρτήτως του ύψους της ζημίας που προκαλείται από το εκάστοτε γεγονός.
- (135) Συνεπώς, αυτή η ρύθμιση δεν συνάδει, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, με τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που προβλέπονται στο σημείο 11.5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών. Από την άποψη αυτή, και εφόσον οι ασφαλιστικές συμβάσεις δεν καλύπτουν επιπλέον απώλειες που οφείλονται σε θεομηνίες ή έκτακτα γεγονότα σύμφωνα με το σημείο 11.2, και δυσμενείς καιρικές συνθήκες που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες σύμφωνα με το σημείο 11.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, οι ενισχύσεις δεν μπορούν να εγκριθούν. Εάν οι συμβάσεις καλύπτουν επίσης απώλειες που οφείλονται στα προαναφερθέντα γεγονότα είναι δυνατό να χορηγηθούν ενισχύσεις μέχρι ποσοστό 50 % του κόστους των ασφαλιστρών.

Συμβάσεις βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ)

- (136) Το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) και το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του Π.Δ. 324/96 αφορούν τις ασφαλιστικές συμβάσεις για την κάλυψη των ζημιών που οφείλονται σε περισσότερα του ενός καιρικά φαινόμενα, τα οποία έχουν «μεγαλύτερες από τις συνήθεις» επιπτώσεις στην αξία της παραγωγής. Δεν γίνεται καμία αναφορά σε θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συνθήκης. Προκειμένου να εξακριβωθεί εάν οι εν λόγω ασφαλιστικές συμβάσεις πληρούν τις προϋποθέσεις του σημείου 11.5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών είναι, ωστόσο, απαραίτητο να εξετασθεί εάν αυτές αφορούν δυσμενή καιρικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β).
- (137) Προκειμένου να διασαφηνισθεί το ζήτημα αυτό, στην επιστολή της στις 19 Απριλίου 2000, η Επιτροπή ζήτησε από τις ιταλικές αρχές να προσδιορίσουν τη σημασία της φράσης «μεγαλύτερες από τις συνήθεις», καθώς η εν λόγω προϋπόθεση δεν ποσοτικοποιείται ούτε στον νόμο ούτε στην εγκύκλιο. Στην επιστολή της 20ής Νοεμβρίου 2000 οι ιταλικές αρχές εξήγησαν ότι η φράση «μεγαλύτερες από τις συνήθεις» σημαίνει ότι αποζημίωση χορηγείται μόνον όταν οι ζημιές υπερβαίνουν ένα καθορισμένο όριο που ισούται με τον συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο που βαρύνει αποκλειστικά τον παραγωγό. Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, ο εν λόγω συνήθης επιχειρηματικός κίνδυνος κυμαίνεται σε γενικές γραμμές μεταξύ 10 % — 15 %, παρόλο που ορισμένες ασφαλιστικές συμβάσεις ενδέχεται να θέτουν υψηλότερα όρια προκειμένου να περιορισθεί το κόστος. Ωστόσο, κανένα έγγραφο δεν περιέχει ειδικές διατάξεις ως προς αυτό.
- (138) Ελλείπει πιο συγκεκριμένων στοιχείων και περαιτέρω πληροφοριών εκ μέρους των ιταλικών αρχών, τα καιρικά φαινόμενα που καλύπτονται από τις ασφαλιστικές συμβάσεις που προβλέπονται από το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ) του Π.Δ. 324/96, δεν είναι συνεπώς δυνατό να εξομοιωθούν προς θεομηνίες, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) καθώς δεν πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις όπως αυτές ορίζονται στο σημείο 11.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών. Από την άποψη αυτή, και εφόσον οι ασφαλιστικές συμβάσεις δεν καλύπτουν επιπλέον απώλειες που οφείλονται σε θεομηνίες ή έκτακτα γεγονότα σύμφωνα με το σημείο 11.2, και δυσμενείς καιρικές συνθήκες που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες σύμφωνα με το σημείο 11.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, οι ενισχύσεις δεν μπορούν να εγκριθούν. Εάν οι συμβάσεις καλύπτουν επίσης απώλειες που οφείλονται στα προαναφερθέντα γεγονότα, είναι δυνατό να χορηγηθούν ενισχύσεις μέχρι ποσοστό 50 % του κόστους των ασφαλιστρών.
- (139) Το Π.Δ. 324/96 αναφέρει ότι η κρατική ενίσχυση για τα ασφάλιστρα ανέρχεται σε 50 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών και υπολογίζεται όπως εξηγείται στην παράγραφο 47 ανωτέρω. Η εν λόγω ενίσχυση μπορεί να φτάσει έως και το 65 % για τις περιοχές υψηλού κλιματολογικού κινδύνου. Δεν παρέχεται καμία ένδειξη όσον αφορά το μέγιστο ποσοστό που μπορεί να φτάσει η ενίσχυση σε περίπτωση σωρευσης με άλλες κρατικές ενισχύσεις.

- (140) Στην επιστολή της στις 19 Απριλίου 2000 η Επιτροπή κάλεσε τις ιταλικές αρχές να διευκρινίσουν το μέγιστο ύψος των χορηγούμενων ενισχύσεων. Στην επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου 2000, οι ιταλικές αρχές απάντησαν ότι η κρατική ενίσχυση ανέρχεται σε 50 %, και μπορεί να φτάσει και το 65 % στις περιοχές υψηλού κλιματολογικού κινδύνου. Γενικά, η κρατική ενίσχυση κυμαίνεται από 30 % έως 40 %. Στις (λιγοστές, όπως υποστηρίζουν οι ιταλικές αρχές) περιπτώσεις στις οποίες χορηγείται περιφερειακή ενίσχυση, όπως συμβαίνει στην επαρχία του Τρέντο, η οποία δεν υπερβαίνει το 25-30 %, η συνολική κρατική ενίσχυση δεν υπερβαίνει το 65 %. Στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2000, οι ιταλικές αρχές επεσήμαναν ότι ουδέποτε εφαρμόστηκε το ανώτατο όριο του 65 %. Στην ίδια επιστολή οι ιταλικές αρχές επεσήμαναν ότι, βάσει των πληροφοριών που διαβίβασαν οι περιφέρειες, ελάχιστες εξ αυτών χορήγησαν συμπληρωματικές ενισχύσεις πέραν της κρατικής, ειδικά για την πληρωμή ασφαλιστρών κατά το χρονικό διάστημα 2000-2003. Και σε αυτές τις περιπτώσεις, ωστόσο, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έλαβε το υπουργείο Γεωργίας, το συνολικό ύψος της ενίσχυσης παρέμεινε εντός του ορίου του 50 % των πραγματικών δαπανών για τα ασφάλιστρα. Στις περιπτώσεις στις οποίες η ενίσχυση χορηγήθηκε για την ασφαλιστική κάλυψη έναντι απωλειών λόγω θεομηνιών και γεγονότων που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες (και, κατά συνέπεια, με κρατική συνεισφορά άνω του 50 %), η σχετική απόφαση μπορούσε να ληφθεί κατ' εφαρμογή ειδικού καθεστώτος ενισχύσεων εγκεκριμένου από την Επιτροπή ⁽⁵²⁾.
- (141) Στις παραγράφους 135 και 138 ανωτέρω, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα είδη των συμβάσεων που προβλέπονται από το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ) του Π.Δ. 324/96 (το οποίο αντικαθιστά το άρθρο 9 του νόμου αριθ. 185/92) δεν φαίνεται, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, να πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας βάσει του σημείου 11.5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, καθώς επιτρέπουν κατ' αρχήν στους γεωργούς να λαμβάνουν ενισχύσεις για την πληρωμή ασφαλιστρών που προορίζονται για την ασφαλιστική κάλυψη έναντι οποιουδήποτε καιρικού φαινομένου, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το μέγεθος της ζημίας που δικαιολογεί την καταβολή αποζημίωσης, και ότι, συνεπώς, δεν πρέπει να χορηγούνται οι ενισχύσεις για την καταβολή των ασφαλιστρών. Ωστόσο, δεδομένης της ασάφειας των πληροφοριών που χορήγησαν οι αρμόδιες αρχές, στις περιπτώσεις που αυτές οι συμβάσεις καλύπτουν και τις απώλειες που οφείλονται σε θεομηνίες και έκτακτα γεγονότα σύμφωνα με το σημείο 11.2, και σε δυσμενή καιρικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες σύμφωνα με το σημείο 11.3 των κατευθυντήριων γραμμών, είναι δυνατή η χορήγηση των ενισχύσεων μέχρι το 50 % του κόστους των ασφαλιστρών.
- (142) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω εκτιμήσεων, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι ενισχύσεις για την πληρωμή των ασφαλιστρών που χορηγήθηκαν από την Ιταλία βάσει του Π.Δ. 324 της 17ης Μαΐου 1996 (που αντικατέστησε το άρθρο 9 του νόμου αριθ. 185/92), στις περιπτώσεις στις οποίες οι ασφαλιστικές συμβάσεις δεν καλύπτουν και απώλειες που οφείλονται σε θεομηνίες και έκτακτα γεγονότα σύμφωνα με το σημείο 11.2, και σε δυσμενή καιρικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες σύμφωνα με το σημείο 11.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, κρίνονται με ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά και δεν μπορούν να επωφεληθούν καμίας εκ των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- (143) Από τις ανωτέρω παραγράφους προκύπτει ότι οι προβλεπόμενες ενισχύσεις βάσει του άρθρου 3 (πριν από την τροποποίηση που επήλθε με το άρθρο 1 του Π.Δ. αριθ. 200 της 13ης Σεπτεμβρίου 2002) ⁽⁵³⁾, και των άρθρων 4 και 5 του νόμου αριθ. αριθ. 185/92, της 14ης Φεβρουαρίου του 1992, που προβλέπουν τη χορήγηση ενισχύσεων για ζημιές που οφείλονται σε θεομηνίες και σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες, μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την κοινή αγορά κατά την έννοια αντιστοίχως του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) και του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης στην περίπτωση ενισχύσεων που προορίζονται για την επανόρθωση ζημιών που οφείλονται σε θεομηνίες και σε δυσμενή καιρικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν προς αυτές.

⁽⁵²⁾ Βλέπε για παράδειγμα Ιταλία/Σαρδηνία, ενίσχυση αριθ. N 554/2000, εγκεκριμένη με την επιστολή SG 2000/D109513 της 22.12.2000.

⁽⁵³⁾ Η παράγραφος 2 του άρθρου 3 του νόμου 185/1992, όπου παρατίθενται τα είδη των ενισχύσεων που χορηγούνται υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, έχει αντικατασταθεί σχεδόν εξ ολοκλήρου από τις 17 Σεπτεμβρίου του 2002 από το άρθρο 1 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 200 της 13ης Σεπτεμβρίου 2002 (άμεσες επεμβάσεις υπέρ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που επλήγησαν από ακραία καιρικά φαινόμενα), το οποίο μετατράπηκε στο νόμο αριθ. 256 της 13ης Νοεμβρίου 2002. Το εν λόγω μέτρο εξετάζεται επί του παρόντος από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στο πλαίσιο της ενίσχυσης NN 145/02 (πρώην N636/02) και δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

- (144) Όσον αφορά τις ενισχύσεις που πρόκειται να χορηγηθούν μετά την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης στην Ιταλία, οι ιταλικές αρχές θα πρέπει να κοινοποιούν, κατά περίπτωση, κάθε καιρικό φαινόμενο που δικαιολογεί τη χορήγηση ενίσχυσης κατ' εφαρμογή του νόμου αριθ. 185/92 και να παρέχουν τα απαραίτητα μετεωρολογικά στοιχεία, ώστε η Επιτροπή να είναι σε θέση να ασκεί τον προβλεπόμενο έλεγχο βάσει των σημείων 11.2.1 και 11.3.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας ⁽⁵⁴⁾. Εξάλλου, από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, οι ιταλικές αρχές θα είναι υποχρεωμένες να κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε ενίσχυση που χορηγείται στους συνεταιρισμούς μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων βάσει του άρθρου 3 του νόμου αριθ. 185/92, διότι είναι πάγια τακτική της Επιτροπής να εξετάζει αυτού του είδους τις ενισχύσεις κατά περίπτωση.
- (145) Οι ενισχύσεις που προβλέπονται από το άρθρο 6 του νόμου αριθ. 185/92, όπως εφαρμόζεται βάσει του υπουργικού διατάγματος αριθ. 100460 της 18ης Μαρτίου 1993, είναι συμβατές με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.
- (146) Οι ενισχύσεις που προβλέπονται από το άρθρο 8 του νόμου αριθ. 185/92 δεν μπορούν να επωφεληθούν των παρεκκλίσεων του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης και είναι συνεπώς μη συμβατές με την κοινή αγορά.
- (147) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβιβάστηκαν από τις ιταλικές αρχές με την επιστολή τους στις 20 Νοεμβρίου του 2000 ⁽⁵⁵⁾ και στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, οι ενισχύσεις που προβλέπονται από το άρθρο 8 του νόμου αριθ. 185/92 δεν εφαρμόστηκαν ποτέ στην πράξη και συνεπώς δεν τίθεται θέμα ανάκτησής τους. Στο μέλλον, όταν οι ιταλικές αρχές θα χορηγούν τις ενισχύσεις για επενδύσεις που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις, αυτές θα πρέπει υποχρεωτικά να συνάδουν με το σημείο 4.1.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών. Οι ενισχύσεις για τη διαχείριση και τη διατήρηση των πρωτοβουλιών που προβλέπονται από το άρθρο 8 του νόμου 185/92 πρέπει να καταργηθούν.
- (148) Οι ενισχύσεις που προβλέπονται από το Π.Δ. αριθ. 324 της 17ης Μαΐου 1996 (που αντικαθιστά τις διατάξεις του άρθρου 9 του νόμου αριθ. 185/92) σχετικά με τις ενισχύσεις για την κάλυψη των ασφαλιστρών δεν είναι συμβατές με την κοινή αγορά, καθώς οι ασφαλιστικές συμβάσεις δεν καλύπτουν και τις απώλειες που οφείλονται σε θεομηνίες ή σε έκτακτα γεγονότα σύμφωνα με το σημείο 11.2, ή σε δυσμενή καιρικά φαινόμενα που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες σύμφωνα με το σημείο 11.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών. Στις περιπτώσεις στις οποίες οι συμβάσεις καλύπτουν και τις απώλειες που οφείλονται στα προαναφερθέντα γεγονότα, είναι δυνατό να χορηγηθούν ενισχύσεις μέχρι 50 % του κόστους των ασφαλιστρών. Ενισχύσεις που καλύπτουν άνω του 50 % (έως 80 %) των ασφαλιστρών είναι δυνατό να χορηγηθούν μόνον για τις συμβάσεις που καλύπτουν αποκλειστικά απώλειες που προκαλούνται από θεομηνίες και έκτακτα γεγονότα, σύμφωνα με το σημείο 11.2, και από δυσμενή καιρικά φαινόμενα τα οποία μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες σύμφωνα με το σημείο 11.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών.
- (149) Καταρχήν, οι μη συμβατές ενισχύσεις που χορηγούνται παράνομα πρέπει να ανακτώνται (βλέπε επίσης το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου). Ωστόσο, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι στην υπό εξέταση περίπτωση, υπό καθορισμένες συνθήκες, η ανάκτηση θα αντέβαινε στις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, ιδίως στην αρχή της ασφάλειας δικαίου, για τον εξής λόγο. Η Επιτροπή επεσήμανε σχετικά με τη γεωργική ασφάλιση μία ασάφεια στην ιταλική έκδοση των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών. Η εν λόγω ασάφεια δεν υπάρχει στις λοιπές μεταφράσεις των κατευθυντήριων γραμμών και συνίσταται στο γεγονός ότι στην τελευταία φράση του σημείου 11.5.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών λείπει στα ιταλικά η λέξη «επίσης». Το αποτέλεσμα είναι το ιταλικό κείμενο να έχει ως εξής: «Στις περιπτώσεις που η ασφάλιση καλύπτει άλλες απώλειες προκαλούμενες από δυσμενή κλιματικά γεγονότα ή ζημιές προκαλούμενες από ζωικές ή φυτικές ασθένειες, το ποσοστό ενίσχυσης μειώνεται σε 50 % του κόστους των ασφαλιστρών». Η φράση αυτή ενδέχεται να δημιουργήσει στους ιταλούς ενδιαφερομένους την εντύπωση ότι είναι πάγια τακτική της Επιτροπής να εγκρίνει ενισχύσεις έως 50 % του κόστους των ασφαλιστρών για ασφαλιστικά συμβόλαια που δεν καλύπτουν θεομηνίες, έκτακτα γεγονότα και δυσμενείς καιρικές συνθήκες, κατά την έννοια των σημείων 11.2 και 11.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, και ενισχύσεις άνω του 50 % για τα ασφαλιστικά συμβόλαια που αφορούν ακριβώς αυτά τα

⁽⁵⁴⁾ Στο σημείο 11.2.1 ορίζεται: «... η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να αξιολογεί τις προτάσεις χορήγησης ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) κατά περίπτωση...». Στο σημείο 11.3.1 ορίζεται: «Για να έχει η Επιτροπή τη δυνατότητα να αξιολογεί παρόμοια καθεστώτα ενισχύσεων, οι κοινοποιήσεις μέτρων ενίσχυσης για την αντιπλάτωση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες πρέπει να περιλαμβάνουν μεταξύ των δικαιολογητικών τα κατάλληλα μετεωρολογικά στοιχεία».

⁽⁵⁵⁾ Βλέπε παράγραφο 16.

φαινόμενα. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν κρίνεται σκόπιμη η ανάκτηση των ενισχύσεων με ανώτατο όριο το 50 % που χορηγήθηκαν για ασφαλιστικές συμβάσεις που δεν καλύπτουν επίσης και τις απώλειες που οφείλονται σε θεομηνίες, έκτακτα γεγονότα ή δυσμενείς καιρικές συνθήκες κατά την έννοια των σημείων 11.2 και 11.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών. Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει διορθωτικό στην ιταλική έκδοση των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσο το δυνατόν πιο σύντομα.

- (150) Ωστόσο, η επιστροφή των ενισχύσεων από τους δικαιούχους κρίνεται αναπόφευκτη στις περιπτώσεις στις οποίες χορηγήθηκαν ενισχύσεις που υπερέβαιναν το 50 % για ασφαλιστικές συμβάσεις που δεν καλύπτουν απώλειες προκαλούμενες από θεομηνίες, έκτακτα γεγονότα και δυσμενείς καιρικές συνθήκες κατά την έννοια των σημείων 11.2 και 11.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών. Στην επιστολή τους τον Νοέμβριο του 2003, οι ιταλικές αρχές επεσήμαναν ότι, βάσει των πληροφοριών που τους διαβιβάσθηκαν από τις περιφέρειες, προκύπτει ότι στο διάστημα 2000-2003 πολύ λίγες εξ αυτών χορήγησαν ενισχύσεις συμπληρωματικές προς τις κρατικές ειδικά για την πληρωμή ασφαλιστρών, και ότι σε αυτές τις περιπτώσεις η ενίσχυση παράμεινε εντός του ορίου του 50 % των δαπανών για τα ασφαλιστρα. Στις περιπτώσεις που χορηγήθηκαν ενισχύσεις για ποσοστό μεγαλύτερο του 50 %, η σχετική απόφαση μπορούσε να ληφθεί κατ' εφαρμογή ειδικού καθεστώτος ενισχύσεων εγκεκριμένου από την Επιτροπή⁽⁵⁶⁾ σε συμμόρφωση προς το σημείο 11.5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 (πριν από την τροποποίηση που επήλθε με το άρθρο 1 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 200 της 13ης Σεπτεμβρίου 2002) και στα άρθρα 4 και 5 του νόμου αριθ. 185/92, οι οποίες αποσκοπούν στην αποζημίωση των γεωργών σε περιπτώσεις ζημιών προκαλούμενων από θεομηνίες και δυσμενείς καιρικές συνθήκες που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες, είναι συμβατές με την κοινή αγορά, κατά την έννοια, αντίστοιχα, του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β) και του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.
2. Τα μέτρα που προβλέπονται από το άρθρο 6 του νόμου αριθ. 185/92 δεν συνιστούν ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.
3. Οι ενισχύσεις που προβλέπονται από το υπουργικό διάταγμα αριθ. 100460 της 18ης Μαρτίου 1993 είναι συμβατές με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.
4. Οι ενισχύσεις για τις πρωτοβουλίες ενεργητικής προστασίας από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες βάσει του άρθρου 8 του νόμου αριθ. 185/92 δεν είναι συμβατές με την κοινή αγορά.
5. Οι ενισχύσεις για την πληρωμή των ασφαλιστρών βάσει του Π.Δ. αριθ. 324 της 17ης Μαΐου 1996 (που αντικατέστησε το άρθρο 9 του νόμου 185/92) είναι συμβατές με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, στον βαθμό που συνάδουν προς το σημείο 11.5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας (στο εξής: «κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές»), εφόσον οι ασφαλιστικές συμβάσεις που επωφελούνται της ενίσχυσης καλύπτουν επίσης και τις απώλειες που οφείλονται σε θεομηνίες και έκτακτα γεγονότα, κατά την έννοια του σημείου 11.2, ή δυσμενείς καιρικές συνθήκες που μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες, κατά την έννοια του σημείου 11.3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, και υπό την προϋπόθεση ότι οι ενισχύσεις για τις εν λόγω συμβάσεις παραμένουν εντός του ορίου του 50 % του κόστους των ασφαλιστρών.
6. Οι ενισχύσεις για την πληρωμή των ασφαλιστρών που χορηγούνται από τις ιταλικές αρχές βάσει του Π.Δ. αριθ. 324 της 17ης Μαΐου 1996 (που αντικαθιστά τις διατάξεις του άρθρου 9 του νόμου αριθ. 185/92), οι οποίες δεν συνάδουν προς τις διατάξεις του σημείου 11.5 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας, δεν είναι συμβατές με την κοινή αγορά.

⁽⁵⁶⁾ Βλέπε για παράδειγμα Ιταλία/Σαρδηνία, ενίσχυση αριθ. N 554/2000, εγκεκριμένη με την επιστολή SG 2000/D109513 της 22.12.2000.

Άρθρο 2

1. Από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ιταλία θα κοινοποιεί στην Επιτροπή, κατά περίπτωση, κάθε δυσμενές καιρικό φαινόμενο που οδηγεί στη χορήγηση ενίσχυσης κατ' εφαρμογή του νόμου αριθ. 185/92, παρέχοντας τα απαραίτητα μετεωρολογικά στοιχεία, σύμφωνα με τα σημεία 11.2.1 και 11.3.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας.
2. Από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ιταλία θα κοινοποιεί στην Επιτροπή, κατά περίπτωση, οποιαδήποτε ενίσχυση χορηγείται σε συνεταιρισμούς εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων βάσει του άρθρου 3 του νόμου 185/92.
3. Η Ιταλία θα τροποποιήσει τις διατάξεις που διέπουν τη χορήγηση ενισχύσεων για την πληρωμή ασφαλιστρών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 11.5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας, μετά την προαναφερθείσα διόρθωση, το οποίο στην πρώτη παράγραφο αναφέρει τα εξής: (...) Είναι πάγια πολιτική της Επιτροπής να επιτρέπει ενισχύσεις σε ποσοστό μέχρι 80 % του κόστους των ασφαλιστρών για την κάλυψη έναντι απωλειών που προκαλούνται από θεομηνίες και έκτακτα γεγονότα, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 11.2 ανωτέρω, και από δυσμενή κλιματικά γεγονότα, τα οποία μπορούν να εξομοιωθούν προς θεομηνίες σύμφωνα με το σημείο 11.3. Στις περιπτώσεις που η ασφάλιση καλύπτει επίσης και άλλες απώλειες προκαλούμενες από ζωικές ή φυτικές ασθένειες, το ποσοστό ενίσχυσης μειώνεται σε 50 % του κόστους των ασφαλιστρών.
4. Η Ιταλία θα τροποποιήσει τις διατάξεις της νομοθεσίας της σχετικά με τις ενισχύσεις για επενδύσεις ενεργητικής προστασίας σύμφωνα με το σημείο 4.1.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας.
5. Η Ιταλία θα καταργήσει τις διατάξεις της νομοθεσίας της σχετικά με τις ενισχύσεις λειτουργίας και συντήρησης στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών ενεργητικής προστασίας.
6. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/98 του Συμβουλίου που τροποποίησε τον κανονισμό αριθ. 136/66/ΕΟΚ περί δημιουργίας κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των λιπαρών ουσιών ⁽⁵⁷⁾, οι ενισχύσεις που προβλέπονται από τις ιταλικές αρχές στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας ενίσχυσης δεν επιτρέπεται να χορηγούνται για ελαιώνες που φυτεύτηκαν μετά την 1η Μαΐου 1998. Επίσης, δεν μπορούν να επωφεληθούν των εν λόγω ενισχύσεων τα μέτρα αναδιάρθρωσης που συνεπάγονται την αύξηση του αριθμού των δέντρων σε ήδη υπάρχοντες ελαιώνες.

Άρθρο 3

Η Ιταλία υποχρεούται να ενημερώσει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί προς αυτήν.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 16 Δεκεμβρίου 2003.

Για την Επιτροπή
Franz FISCHLER
Μέλος της Επιτροπής

⁽⁵⁷⁾ ΕΕ L 210 της 28.7.1995, σ. 32· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1513/2001 (ΕΕ L 201 της 26.7.2001, σ. 4).